Izdevējs: Saeima
Veids: likums
Pieņemts: 28.07.1994.
Stājas spēkā: 01.09.1994.

Publicēts:
Latvijas Vēstnesis, 96, 18.08.1994.; Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 17, 08.09.1994.

Attēlotā redakcija: 03.11.2026. - ...

Grozījumi:

10.11.1994. likums / LV, 134, 15.11.1994.; Ziņotājs, 24, 29.12.1994. / Stājas spēkā 29.11.1994.
05.04.1995. likums / LV, 56, 11.04.1995.; Ziņotājs, 10, 25.05.1995. / Stājas spēkā 25.04.1995.
02.11.1995. likums / LV, 172, 07.11.1995.; Ziņotājs, 24, 28.12.1995. / Stājas spēkā 07.11.1995.
06.05.1996. likums / LV, 87, 21.05.1996.; Ziņotājs, 13, 11.07.1996. / Stājas spēkā 01.06.1996.
17.10.1996. likums / LV, 180, 25.10.1996.; Ziņotājs, 22, 28.11.1996. / Stājas spēkā 26.10.1996.
15.05.1997. likums / LV, 124, 21.05.1997. / Stājas spēkā 22.05.1997.
01.10.1997. likums / LV, 258/259, 08.10.1997.; Ziņotājs, 21, 06.11.1997. / Stājas spēkā 09.10.1997.
07.10.1998. likums / LV, 297/298, 20.10.1998.; Ziņotājs, 22, 19.11.1998. / Stājas spēkā 03.11.1998.
16.12.1999. likums / LV, 444/445, 29.12.1999.; Ziņotājs, 2, 27.01.2000. / Stājas spēkā 12.01.2000.
18.01.2001. likums / LV, 19, 02.02.2001.; Ziņotājs, 5, 08.03.2001. / Stājas spēkā 16.02.2001.
05.04.2001. likums / LV, 59, 12.04.2001.; Ziņotājs, 10, 17.05.2001. / Stājas spēkā 13.04.2001.
16.05.2002. likums / LV, 80, 29.05.2002.; Ziņotājs, 12, 27.06.2002. / Stājas spēkā 30.05.2002.
24.10.2002. likums / LV, 158, 31.10.2002.; Ziņotājs, 22, 28.11.2002. / Stājas spēkā 05.11.2002.
28.10.2004. likums / LV, 180, 12.11.2004.; Ziņotājs, 23, 09.12.2004. / Stājas spēkā 26.11.2004.
16.06.2005. likums / LV, 99, 28.06.2005.; Ziņotājs, 14, 28.07.2005. / Stājas spēkā 01.07.2005.
02.03.2006. likums / LV, 48, 23.03.2006.; Ziņotājs, 8, 27.04.2006. / Stājas spēkā 06.04.2006.
15.06.2006. likums / LV, 95, 20.06.2006.; Ziņotājs, 14, 27.07.2006. / Stājas spēkā 21.06.2006.
02.11.2006. likums / LV, 178, 08.11.2006.; Ziņotājs, 24, 28.12.2006. / Stājas spēkā 09.11.2006.
09.11.2006. likums / LV, 183, 15.11.2006.; Ziņotājs, 24, 28.12.2006. / Stājas spēkā 16.11.2006.
13.12.2007. likums / LV, 206, 22.12.2007.; Ziņotājs, 3, 14.02.2008. / Stājas spēkā 23.12.2007.
15.05.2008. likums / LV, 86, 04.06.2008.; Ziņotājs, 13, 10.07.2008. / Stājas spēkā 05.06.2008.
11.12.2008. likums / LV, 200, 23.12.2008.; Ziņotājs, 2, 29.01.2009. / Stājas spēkā 24.12.2008.
19.02.2009. likums / LV, 32, 26.02.2009.; Ziņotājs, 6, 26.03.2009. / Stājas spēkā 01.03.2009.
14.05.2009. likums / LV, 77, 19.05.2009.; Ziņotājs, 12, 25.06.2009. / Stājas spēkā 20.05.2009.
11.06.2009. likums / LV, 100, 30.06.2009.; Ziņotājs, 15, 13.08.2009. / Stājas spēkā 01.07.2009.
18.06.2009. likums / LV, 100, 30.06.2009.; Ziņotājs, 15, 13.08.2009. / Stājas spēkā 01.07.2009.
16.07.2009. likums / LV, 117, 24.07.2009.; Ziņotājs, 16, 27.08.2009. / Stājas spēkā 25.07.2009.
10.12.2009. likums / LV, 205, 30.12.2009. / Stājas spēkā 01.01.2010.
28.10.2010. likums / LV, 178, 10.11.2010. / Stājas spēkā 11.11.2010.
23.12.2010. likums / LV, 206, 30.12.2010. / Stājas spēkā 01.01.2011.
09.06.2011. likums / LV, 99, 29.06.2011. / Stājas spēkā 13.07.2011.
19.01.2012. likums / LV, 18, 01.02.2012. / Stājas spēkā 02.02.2012.
16.10.2014. likums / LV, 218, 03.11.2014. / Stājas spēkā 04.11.2014.
15.10.2015. likums / LV, 209, 26.10.2015. / Stājas spēkā 27.10.2015.
19.05.2016. likums / LV, 104, 31.05.2016. / Stājas spēkā 14.06.2016.
Satversmes tiesas 23.12.2019. spriedums / LV, 258, 27.12.2019. / Stājas spēkā 27.12.2019.
27.02.2025. likums / LV, 52, 14.03.2025. / Stājas spēkā 28.03.2025.
29.05.2025. likums / LV, 111, 11.06.2025. / Stājas spēkā 25.06.2025.
22.10.2026. likums / LV, 210, 30.10.2026. / Stājas spēkā 31.10.2026.

Saeima ir pieņēmusi un Valsts
prezidents izsludina šādu likumu:

Saeimas kārtības rullis

I. SAEIMAS DEPUTĀTI

1. Saeima sastāv no simts tautas priekšstāvjiem — deputātiem, kuru mandātus (pilnvaras) Saeima apstiprinājusi.

2. Saeima ievēlē Mandātu, ētikas un iesniegumu komisiju, kas pārbauda vēlēšanu materiālus, kā arī sūdzības par vēlēšanām, ja šādas sūdzības iesniegtas Centrālajai vēlēšanu komisijai ne vēlāk kā četras dienas pēc oficiālo vēlēšanu rezultātu izsludināšanas likumā noteiktajā kārtībā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 02.03.2006. likumu, kas stājas spēkā 06.04.2006.)

3. (1) Pēc Mandātu, ētikas un iesniegumu komisijas ziņojuma Saeimas locekļi alfabētiskā secībā Saeimas sēdē dod svinīgu solījumu:

"Es, uzņemoties Saeimas deputāta amata pienākumus, Latvijas tautas priekšā zvēru (svinīgi solu) būt uzticīgs Latvijai, stiprināt tās suverenitāti un latviešu valodu kā vienīgo valsts valodu, aizstāvēt Latviju kā neatkarīgu un demokrātisku valsti, savus pienākumus pildīt godprātīgi un pēc labākās apziņas. Es apņemos ievērot Latvijas Satversmi un likumus."

(2) Solījumu Saeimas loceklis dod latviešu valodā un apliecina ar parakstu.

(3) Saeimas locekļi svinīgo solījumu dod no tribīnes. Ja Saeimas loceklis ir persona, kurai apgrūtināta pārvietošanās, viņš var dot svinīgo solījumu no savas vietas sēžu zālē.

(4) Pēc svinīgā solījuma došanas Saeima lemj par deputātu pilnvarām (Satversmes 18.p.).

(24.10.2002. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 02.03.2006. likumu, kas stājas spēkā 06.04.2006.)

4. (1) Deputātam ir Saeimas locekļa tiesības līdz pilnvaru izbeigšanās brīdim.

(2) Deputāta pilnvaras izbeidzas ar brīdi, kad:

1) sanākusi jaunievēlētā Saeima;

2) viņš paziņojis par mandāta nolikšanu un viņa vietā pilnvaras apstiprinātas citam deputātam (5. un 6.p.);

3) viņš izslēgts no Saeimas sastāva (18.p.);

4) viņš miris.

(06.05.1996. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.06.1996.)

4.[1] (1) Deputātam ir tiesības uz grūtniecības un dzemdību atvaļinājumu, atvaļinājumu bērna tēvam, atvaļinājumu adoptētājam, kā arī bērna kopšanas atvaļinājumu. Šo atvaļinājumu piešķiršanā piemērojami Darba likuma 154., 155. un 156.panta noteikumi, ciktāl Kārtības rullī nav noteikts citādi.

(2) Grūtniecības un dzemdību atvaļinājuma, atvaļinājuma bērna tēvam, atvaļinājuma adoptētājam, kā arī bērna kopšanas atvaļinājuma laikā deputātam saglabājas darba ņēmēja statuss attiecīgās Saeimas darbības laikā.

(15.06.2006. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 21.06.2006.)

5. (1) Saeimas loceklim uz Ministru kabineta locekļa amata pildīšanas laiku, kā arī uz grūtniecības un dzemdību atvaļinājuma, atvaļinājuma adoptētājam vai bērna kopšanas atvaļinājuma laiku ir tiesības nolikt deputāta mandātu. Saņēmis iesniegumu par mandāta nolikšanu, Saeimas Prezidijs (turpmāk — Prezidijs) uzaicina šā deputāta vietā iestāties Saeimas sastāvā nākamo kandidātu un paziņo par to Mandātu, ētikas un iesniegumu komisijai. Mandātu, ētikas un iesniegumu komisija pārbauda vēlēšanu materiālus un par pārbaudes rezultātiem ziņo Saeimai, kas pēc tam lemj par minētā kandidāta deputāta pilnvaru apstiprināšanu.

(2) Ministru kabineta loceklis, kurš šajā pantā noteiktajā kārtībā ir nolicis deputāta mandātu, var to atjaunot, ja viņš atkāpjas no Ministru kabineta locekļa amata vai ja atkāpjas Ministru kabinets. Attiecīgais Ministru kabineta loceklis iesniegumu par deputāta pilnvaru atjaunošanu var iesniegt Prezidijam 10 dienu laikā no dienas, kad viņš beidzis pildīt Ministru kabineta locekļa pienākumus.

(2^1) Grūtniecības un dzemdību atvaļinājumā, atvaļinājumā adoptētājam, kā arī bērna kopšanas atvaļinājumā esošs Saeimas loceklis, kurš šajā pantā noteiktajā kārtībā nolicis deputāta mandātu, var to atjaunot, ja ir nolēmis pārtraukt grūtniecības un dzemdību atvaļinājumu, atvaļinājumu adoptētājam, kā arī bērna kopšanas atvaļinājumu. Iesniegums par deputāta pilnvaru atjaunošanu iesniedzams Prezidijam ne vēlāk kā 10 dienas pirms dienas, ar kuru viņš nolēmis pārtraukt grūtniecības un dzemdību atvaļinājumu, atvaļinājumu adoptētājam, kā arī bērna kopšanas atvaļinājumu.

(3) Šā panta otrajā un $2.^1$ daļā minēto iesniegumu Prezidijs nodod Mandātu, ētikas un iesniegumu komisijai, kas par to paziņo Saeimas nākamajā sēdē. Ar paziņojuma brīdi izbeidzas šā panta pirmajā daļā noteiktajā kārtībā uzaicinātā deputāta pilnvaras un ir atjaunots deputāta mandāts Saeimas loceklim, kurš to nolicis uz Ministru kabineta locekļa amata pildīšanas vai uz grūtniecības un dzemdību atvaļinājuma, atvaļinājuma adoptētājam, kā arī bērna kopšanas atvaļinājuma laiku.

(4) Ja kandidāts jau ir iestājies Saeimas sastāvā šā panta pirmajā daļā noteiktajā kārtībā, viņš netiek aicināts iestāties Saeimas sastāvā cita Saeimas locekļa vietā, kurš noliek mandātu uz Ministru kabineta locekļa amata vai uz grūtniecības un dzemdību atvaļinājuma, atvaļinājuma adoptētājam, kā arī bērna kopšanas atvaļinājuma laiku.

(5) Ja šā panta pirmajā daļā noteiktajā kārtībā mandātus nolikuši vairāki deputāti, kas ievēlēti no viena nosaukuma saraksta vienā vēlēšanu apgabalā, tad, atjaunojot mandātu vienam no viņiem, pilnvaras izbeidzas tam deputātam, kurš no attiecīgā saraksta attiecīgajā vēlēšanu apgabalā šā panta pirmajā daļā noteiktajā kārtībā Saeimas sastāvā iestājies pēdējais.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 06.05.1996., 07.10.1998., 02.03.2006., 15.06.2006., 16.10.2014. un 29.05.2025. likumu, kas stājas spēkā 25.06.2025.)

6. (1) Ja deputāts miris, iesniedzis iesniegumu par izstāšanos no Saeimas sastāva, izslēgts no tā vai viņa pilnvaras nav apstiprinātas, kā arī šā panta trešajā daļā minētajā gadījumā Prezidijs saskaņā ar Saeimas vēlēšanu likumu uzaicina viņa vietā iestāties Saeimas sastāvā nākamo kandidātu un paziņo par to Mandātu, ētikas un iesniegumu komisijai. Mandātu, ētikas un iesniegumu komisija pārbauda vēlēšanu materiālus un par pārbaudes rezultātiem ziņo Saeimai. Pēc tam, kad minētais kandidāts 3.pantā noteiktajā kārtībā devis svinīgo solījumu, Saeima lemj par viņa deputāta pilnvaru apstiprināšanu.

(2) Ja kandidāts ir atteicies iestāties Saeimas sastāvā 5. panta pirmajā daļā minētajā gadījumā, tas neliedz Prezidijam viņu aicināt iestāties Saeimas sastāvā šā panta pirmajā daļā paredzētajā gadījumā.

(3) Ja kandidāts ir iestājies Saeimas sastāvā tā Saeimas locekļa vietā, kurš nolicis deputāta mandātu uz Ministru kabineta locekļa amata pildīšanas vai uz grūtniecības un dzemdību atvaļinājuma, kā arī atvaļinājuma adoptētājam vai bērna kopšanas atvaļinājuma laiku (5.p.), tas neliedz Prezidijam aicināt viņu iestāties Saeimas sastāvā šā panta

pirmajā daļā paredzētajā gadījumā. Tā Saeimas locekļa vietā, kurš nolicis deputāta mandātu uz Ministru kabineta locekļa amata pildīšanas vai uz grūtniecības un dzemdību atvaļinājuma, atvaļinājuma adoptētājam, kā arī bērna kopšanas atvaļinājuma laiku, šajā gadījumā aicināms cits kandidāts 5.panta pirmajā daļā noteiktajā kārtībā. Ja attiecīgajā sarakstā vairs nav neviena deputāta kandidāta vai ja neviens no sarakstā esošajiem deputātu kandidātiem nepiekrīt iestāties Saeimas sastāvā, deputāta mandāts atjaunojams attiecīgajam Ministru kabineta loceklim vai Saeimas loceklim, kurš atrodas grūtniecības un dzemdību atvaļinājumā, atvaļinājumā adoptētājam, kā arī bērna kopšanas atvaļinājumā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 06.05.1996., 24.10.2002., 02.03.2006.,15.06.2006., 16.10.2014. un 29.05.2025. likumu, kas stājas spēkā 25.06.2025.)

7. Katra deputāta pienākums ir piedalīties Saeimas darbā.

8. (1) Deputāts drīkst nepiedalīties Saeimas darbā ne ilgāk kā vienu nedēļu, iepriekš par to paziņojot Prezidijam un izprasot atvaļinājumu. Šīs tiesības viņš var izmantot vienu reizi sesijas laikā. Atvaļinājums ir neapmaksāts un piešķirams uz noteiktu laiku.

(2) Par atvaļinājuma piešķiršanu vai pagarināšanu deputātam lemj Prezidijs.

(3) *(Izslēgta ar 29.05.2025. likumu)*

(06.05.1996. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 29.05.2025. likumu, kas stājas spēkā 25.06.2025.)

9. Katrs deputāts paziņo Saeimas Administrācijai savu adresi, telefona numuru un citu Saeimas deputāta darba nodrošināšanai nepieciešamo informāciju un saņem Prezidija izdotu deputāta apliecību. Deputāts sniegto informāciju, ja tā tiek mainīta, paziņo Saeimas Administrācijai.

(15.10.2015. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 29.05.2025. likumu, kas stājas spēkā 25.06.2025.)

10. Saeimas deputātu amatu savienošanas, ienākumu gūšanas un komercdarbības ierobežojumus, interešu konflikta novēršanas un mantiskā stāvokļa deklarēšanas pienākumu, kā arī citus ierobežojumus un pienākumus nosaka likums "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā".

(29.05.2025. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 25.06.2025.)

11. Ja par deputātu ievēlēta persona, kura ieņem ar deputāta mandātu nesavienojamu amatu, tai mēneša laikā, skaitot no pilnvaru apstiprināšanas dienas, jāatstāj šis amats vai jānoliek deputāta mandāts.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 06.05.1996. likumu, kas stājas spēkā 01.06.1996.)

12. Deputātam izmaksā Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likumā noteikto mēnešalgu par nostrādāto laikposmu Prezidija noteiktajā kārtībā un termiņos. Mēnešalgu izmaksā no Saeimas budžeta.

(23.12.2010. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2011.)

13. (1) Mēnešalgu deputāts saņem no pirmās Saeimas sēdes pēc vēlēšanām vai no dienas, kad viņš iestājies Saeimas sastāvā (5. un 6.p.)

(2) *(Izslēgta ar 23.12.2010. likumu)*

(3) *(Izslēgta ar 23.12.2010. likumu)*

(4) *(Izslēgta ar 23.12.2010. likumu)*

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 06.05.1996., 24.10.2002., 15.06.2006., 15.05.2008., 28.10.2010. un 23.12.2010. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2011.)

14. (1) Ja deputātam, realizējot savas pilnvaras, ir radušies izdevumi, deputātam no Saeimas budžeta Prezidija noteiktajā kārtībā un termiņos izmaksā Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likumā noteiktās kompensācijas šādā apmērā:

1) ja deputāts dzīvo Rīgā vai līdz 19 km ap Rīgu, viņam ir tiesības saņemt transporta izdevumu kompensāciju atbilstoši faktiskajiem izdevumiem, bet nepārsniedzot atbilstoši Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likumam noteikto vidējās darba samaksas apmēru, kuram piemērots koeficients 0,15.

2) ja deputāts dzīvo no 20 līdz 39 km no Rīgas, viņam ir tiesības saņemt transporta izdevumu kompensāciju atbilstoši faktiskajiem izdevumiem, bet nepārsniedzot atbilstoši Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likumam noteikto vidējās darba samaksas apmēru, kuram piemērots koeficients 0,26.

3) ja deputāts dzīvo no 40 līdz 69 km no Rīgas, viņam ir tiesības saņemt transporta izdevumu kompensāciju atbilstoši faktiskajiem izdevumiem un dzīvojamās telpas īres (viesnīcas) kompensāciju atbilstoši faktiskajiem izdevumiem, bet šīs kompensācijas kopējā summa nedrīkst pārsniegt atbilstoši Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likumam noteikto vidējās darba samaksas apmēru, kuram piemērots koeficients 0,72.

4) ja deputāts dzīvo no 70 līdz 99 km no Rīgas, viņam ir tiesības saņemt transporta izdevumu kompensāciju atbilstoši faktiskajiem izdevumiem un dzīvojamās telpas īres (viesnīcas) kompensāciju atbilstoši faktiskajiem izdevumiem, bet šīs kompensācijas kopējā summa nedrīkst pārsniegt atbilstoši Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likumam noteikto vidējās darba samaksas apmēru, kuram piemērots koeficients 0,76.

5) ja deputāts dzīvo no 100 līdz 129 km no Rīgas, viņam ir tiesības saņemt transporta izdevumu kompensāciju atbilstoši faktiskajiem izdevumiem un dzīvojamās telpas īres (viesnīcas) kompensāciju atbilstoši faktiskajiem izdevumiem, bet šīs kompensācijas kopējā summa nedrīkst pārsniegt atbilstoši Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likumam noteikto vidējās darba samaksas apmēru, kuram piemērots koeficients 0,79.

6) ja deputāts dzīvo no 130 līdz 159 km no Rīgas, viņam ir tiesības saņemt transporta izdevumu kompensāciju atbilstoši faktiskajiem izdevumiem un dzīvojamās telpas īres (viesnīcas) kompensāciju atbilstoši faktiskajiem izdevumiem, bet šīs kompensācijas kopējā summa nedrīkst pārsniegt atbilstoši Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likumam noteikto vidējās darba samaksas apmēru, kuram piemērots koeficients 0,83.

7) ja deputāts dzīvo no 160 līdz 189 km no Rīgas, viņam ir tiesības saņemt transporta izdevumu kompensāciju atbilstoši faktiskajiem izdevumiem un dzīvojamās telpas īres (viesnīcas) kompensāciju atbilstoši faktiskajiem izdevumiem, bet šīs kompensācijas kopējā summa nedrīkst pārsniegt atbilstoši Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likumam noteikto vidējās darba samaksas apmēru, kuram piemērots koeficients 0,86.

8) ja deputāts dzīvo no 190 līdz 219 km no Rīgas, viņam ir tiesības saņemt transporta izdevumu kompensāciju atbilstoši faktiskajiem izdevumiem un dzīvojamās telpas īres (viesnīcas) kompensāciju atbilstoši faktiskajiem izdevumiem, bet šīs kompensācijas kopējā summa nedrīkst pārsniegt atbilstoši Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likumam noteikto vidējās darba samaksas apmēru, kuram piemērots koeficients 0,9.

9) ja deputāts dzīvo no 220 līdz 249 km no Rīgas, viņam ir tiesības saņemt transporta izdevumu kompensāciju

atbilstoši faktiskajiem izdevumiem un dzīvojamās telpas īres (viesnīcas) kompensāciju atbilstoši faktiskajiem izdevumiem, bet šīs kompensācijas kopējā summa nedrīkst pārsniegt atbilstoši Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likumam noteikto vidējās darba samaksas apmēru, kuram piemērots koeficients 0,94.

10) ja deputāts dzīvo no 250 līdz 279 km no Rīgas, viņam ir tiesības saņemt transporta izdevumu kompensāciju atbilstoši faktiskajiem izdevumiem un dzīvojamās telpas īres (viesnīcas) kompensāciju atbilstoši faktiskajiem izdevumiem, bet šīs kompensācijas kopējā summa nedrīkst pārsniegt atbilstoši Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likumam noteikto vidējās darba samaksas apmēru, kuram piemērots koeficients 0,97.

11) ja deputāts dzīvo tālāk par 280 km no Rīgas, viņam ir tiesības saņemt transporta izdevumu kompensāciju atbilstoši faktiskajiem izdevumiem un dzīvojamās telpas īres (viesnīcas) kompensāciju atbilstoši faktiskajiem izdevumiem, bet šīs kompensācijas kopējā summa nedrīkst pārsniegt atbilstoši Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likumam noteikto vidējās darba samaksas apmēru, kuram piemērots koeficients 1.

(2) Par faktiskajiem izdevumiem šā panta pirmās daļas izpratnē uzskatāmi pilsētas un starppilsētu sabiedriskā transporta izdevumi, kā arī izdevumi par deputāta īpašumā vai valdījumā esoša transportlīdzekļa izmantošanu.

(3) Deputātam kompensējami komandējumu izdevumi (ceļa, viesnīcas, reprezentācijas un transporta izdevumi, dienas nauda, piemaksa un citi normatīvajos aktos noteiktie izdevumi), un tie tiek apmaksāti atbilstoši faktiskajiem izdevumiem.

(4) Šā pantā trešajā daļā norādīto izdevumu kompensācijas kārtība un kompensācijas normas attiecināmas arī uz Saeimas darbinieku, kurš dodas ar Prezidija lēmumu apstiprinātā komandējumā.

(5) Šajā pantā noteiktās kompensācijas ar nodokļiem neapliek.

(6) Transporta izdevumi netiek kompensēti deputātam, kuram kā Saeimas amatpersonai dienesta vajadzībām lietošanā piešķirta automašīna.

(23.12.2010. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2011.)

15. (1) Deputāts, kas izslēgts no Saeimas sēdēm vai neierodas Saeimas sēdē bez svarīga iemesla, vai pārkāpj 8.panta prasības, maksā par katru sēdi sodu 20 procentu apmērā no mēnešalgas. Sods atvelkams no mēnešalgas. Soda kopsumma vienā kalendārajā mēnesī nedrīkst pārsniegt summu, kuras ieturēšanas rezultātā deputāts saņem mazāk par valstī noteikto minimālo mēnešalgu.

(2) Lai konstatētu deputātu klātbūtni, Prezidijs rīko reģistrāciju. Deputāts uzskatāms par klātesošu, ja viņš reģistrējies visas reizes. Deputāta klātbūtni nenotikušā sēdē (46.p.) konstatē pēc pēdējās reģistrācijas kvorumam.

(3) Ja sēde slēgta tāpēc, ka nav kvoruma (48.p.), pēc pēdējās balsošanas deputātu klātbūtnes noskaidrošanai rīkojama atsevišķa reģistrācija.

(4) Ikviens deputāts var pieprasīt sēdes vadītājam, lai tūlīt pēc reģistrācijas ar balsu skaitītāju (32. p.) līdzdalību tiktu pārbaudīta jebkura cita deputāta reālā klātbūtne sēdē.

(5) Prezidijs pārbauda iemeslus, kuru dēļ deputāts kavējis sēdi, un uzliek sodu, ja atzīst kavējumu par neattaisnojamu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 06.05.1996., 16.12.1999., 28.10.2004., 23.12.2010., 16.10.2014. un 29.05.2025. likumu, kas stājas spēkā 25.06.2025.)

16. Deputātu atvaļinājumi, kavētās sēdes un uzliktie sodi uzskaitāmi īpašā sarakstā.

17. (1) Par piekrišanu kriminālvajāšanas uzsākšanai pret Saeimas locekli, viņa apcietināšanai, kratīšanas izdarīšanai pie viņa, kā arī par piekrišanu Saeimas locekļa piespiedu atvešanai, personas vai mantas apskatei, dokumentu izņemšanai pie Saeimas locekļa vai citādai personas brīvības ierobežošanai Saeima lemj pēc Mandātu, ētikas un iesniegumu komisijas ziņojuma. Saeimas piekrišana nepieciešama arī tāda kriminālprocesa turpināšanai, kurā kriminālvajāšana uzsākta pirms Saeimas locekļa pilnvaru apstiprināšanas.

(2) Ja Saeima piekrīt kriminālvajāšanas uzsākšanai pret Saeimas locekli, līdz brīdim, kad stājas spēkā galīgais nolēmums kriminālprocesā, procesa virzītājam ir tiesības attiecībā uz šo Saeimas locekli veikt jebkuru Kriminālprocesa likumā paredzēto procesuālo darbību.

(3) Ja deputāts ir apcietināts, viņš zaudē tiesības piedalīties Saeimas un tās komisiju sēdēs, kā arī citu to institūciju sēdēs, kurās Saeima viņu ievēlējusi vai apstiprinājusi.

(4) Saskaņā ar šā panta pirmo daļu iesniegtais Saeimas lēmuma projekts nav uzskatāms par patstāvīgo priekšlikumu.

(29.05.2025. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 25.06.2025.)

18. (1) Deputāts, kurš izdarījis noziedzīgu nodarījumu, uzskatāms par izslēgtu no Saeimas sastāva ar dienu, kad stājas spēkā notiesājošs spriedums vai prokurora priekšraksts par sodu.

(2) Deputātu ar Saeimas lēmumu var izslēgt no Saeimas sastāva, ja pēc viņa pilnvaru apstiprināšanas tiek konstatēts, ka viņš:

1) ievēlēts, pārkāpjot Saeimas vēlēšanu likuma noteikumus;

2) neprot valsts valodu tādā apjomā, kāds nepieciešams profesionālo pienākumu veikšanai;

3) ieņem ar deputāta mandātu nesavienojamu amatu;

4) vienas kārtējās sesijas laikā neattaisnotu iemeslu dēļ nav apmeklējis vairāk nekā pusi no Saeimas sēdēm;

5) izdarījis nodarījumu nepieskaitāmības stāvoklī vai arī pēc nozieguma izdarīšanas saslimis ar gara slimību, kas atņēmusi viņam iespēju apzināties savu darbību vai to vadīt;

6) *(izslēgts ar 16.10.2014. likumu)*.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 06.05.1996., 16.12.1999., 16.10.2014. un 29.05.2025. likumu, kas stājas spēkā 25.06.2025.)

19. Ja deputātam tiek piemērots drošības līdzeklis, kas liedz piedalīties Saeimas sēdē, viņš zaudē tiesības uz šā likuma 14. pantā paredzēto kompensāciju un uz attiecīgo laiku viņam tiek pārtraukta mēnešalgas izmaksa. Ja krimināllieta izbeigta, nekonstatējot deputāta vainu, vai arī deputāts tiek attaisnots, viņš saņem visu neizmaksāto mēnešalgu, kā arī kompensāciju.

(29.05.2025. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 25.06.2025.)

19.[1] Bijušajiem Saeimas deputātiem, kā arī Latvijas Republikas Augstākās padomes deputātiem, kuri balsoja "par" 1990. gada 4. maija deklarāciju "Par Latvijas Republikas neatkarības atjaunošanu", ievērojot šajā likumā noteikto kārtību, ir tiesības apmeklēt Saeimas ēkas. Šo tiesību nav deputātiem, kuri izslēgti no Saeimas sastāva (18. p.), kā arī citos Prezidija noteiktajos gadījumos.

(29.05.2025. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 25.06.2025.)

II. SAEIMAS AMATPERSONAS

20. Prezidijs sastāv no priekšsēdētāja, diviem viņa biedriem, sekretāra un viņa biedra.

21. (1) Priekšsēdētājs reprezentē Saeimu, vada Saeimas sēdes un gādā par kārtību tajās. Priekšsēdētāja prombūtnes laikā viņa pienākumus pilda kāds no viņa biedriem pēc savstarpējas vienošanās. Tāpat priekšsēdētājs un viņa biedri sadala savā starpā kārtējos darbus, arī sēžu vadīšanu.

(2) Saeimas pieņemtos lēmumus, kam ir vispārēja nozīme, priekšsēdētājs izsludina oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis". Šis noteikums attiecas arī uz 30. un 30.[1] pantā paredzētajiem gadījumiem.

(3) *(Izslēgta ar 15.10.2015. likumu)*

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 06.05.1996., 15.05.2008., 11.12.2008., 16.10.2014. un 15.10.2015. likumu, kas stājas spēkā 27.10.2015.)

22. Sekretārs un viņa biedrs nodrošina Saeimas sēžu protokolēšanu, ja nepieciešams, Saeimas sēdē nolasa dokumentus, pārbauda stenogrammas un pārzina Saeimas Administrācijas darbus, savstarpēji vienojoties par šo darbu sadali.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 15.10.2015. likumu, kas stājas spēkā 27.10.2015.)

23. (1) Prezidijs:

1) nosaka Saeimas ēkas apmeklēšanas kārtību un kārtību attiecībā uz uzturēšanos tajā, kā arī iekšējo kārtību un darba gaitu Saeimas Administrācijā un citās Saeimas struktūrvienībās;

2) nodibina un izbeidz darba tiesiskās attiecības ar Saeimas Administrācijas ģenerālsekretāru, citiem Saeimas struktūrvienību vadītājiem, izņemot Prezidija locekļu biroju vadītājus, kā arī pēc Saeimas Administrācijas ģenerālsekretāra priekšlikuma nodibina un izbeidz darba tiesiskās attiecības ar Saeimas Administrācijas struktūrvienību vadītājiem;

3) dod atzinumus un virza tālāk ienākušās lietas visos Kārtības rullī paredzētajos gadījumos;

4) saziņā ar Frakciju padomi (190. p.) kārto ar Kārtības rulli un Saeimas lēmumiem nenoskaidrotus jautājumus;

5) lemj par komandējumiem un to apmaksu;

6) sastāda Saeimas sēžu darba kārtību;

7) nosaka Saeimas darbinieku amatu (štatu) sarakstu, kā arī Saeimas darbinieku atlīdzības sistēmu;

8) nosaka deputātu un Saeimas darbinieku veselības apdrošināšanas kārtību un kārtību, kādā veicama apdrošināšana pret nelaimes gadījumiem;

9) nosaka Saeimas pārstāvi Satversmes tiesā, ja Saeima nav lēmusi citādi;

10) nosaka kārtību, kādā tiek veikta Saeimas objektu aizsardzība (apsardze);

11) nosaka kārtību, kādā Saeimā tiek izskatīti iesniegumi par uzņemšanu Latvijas pilsonībā par īpašiem nopelniem Latvijas labā vai par Latvijas pilsonības atzīšanu;

12) nosaka kārtību, kādā Saeimā tiek izskatīti iesniegumi par nacionālās pretošanās kustības dalībnieka statusa atzīšanu;

13) nosaka videokonferences rīka izmantošanas kārtību deputātu attālinātai dalībai komisijas sēdēs, tostarp kārtību, kādā deputāts autorizējas un apliecina dalību komisijas sēdē, kā arī piedalās balsošanā.

(2) Prezidija sēdes norisi fiksē fonogrammā, pēc kuras, ja nepieciešams, sagatavo attiecīgās daļas stenogrammu. Prezidija sēdes sasaukšanas, norises un dokumentu noformēšanas kārtību nosaka Prezidijs. Prezidija sēdes protokolu paraksta sēdes vadītājs — Saeimas priekšsēdētājs vai viņa biedrs — un Saeimas sekretārs vai viņa biedrs.

(3) Darba tiesiskās attiecības ar Prezidija locekļu biroju vadītājiem, padomniekiem, konsultantiem un administratoriem nodibina un izbeidz Saeimas Administrācijas ģenerālsekretārs pēc attiecīgā Prezidija locekļa priekšlikuma saskaņā ar Darba likuma noteikumiem. Darba līgumu ar Prezidija locekļu biroju vadītājiem, padomniekiem, konsultantiem un administratoriem slēdz uz Prezidija locekļa amata pildīšanas laiku. Uz minētajiem darbiniekiem neattiecas Darba likuma 45.panta pirmajā daļā noteiktais darba līguma termiņa ierobežojums. Saeimas Administrācijas ģenerālsekretārs pēc Prezidija locekļa priekšlikuma var uzteikt darba līgumu ar attiecīgā Prezidija locekļa biroja vadītāju, padomnieku, konsultantu vai administratoru, nenorādot uzteikuma iemeslus.

(4) Darba līgumu ar Saeimas Administrācijas ģenerālsekretāru slēdz uz attiecīgās Saeimas pilnvaru laiku, šim termiņam pieskaitot 12 mēnešus. Jaunievēlētās Saeimas Prezidijs ne vēlāk kā vienu mēnesi pirms Saeimas Administrācijas ģenerālsekretāra darba līguma termiņa beigām var lemt par darba līguma termiņa pagarināšanu uz attiecīgās Saeimas pilnvaru laiku, šim termiņam pieskaitot 12 mēnešus. Uz minēto amatpersonu neattiecas Darba likuma 45.panta pirmajā daļā noteiktais darba līguma termiņa ierobežojums.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 16.12.1999., 18.01.2001., 16.05.2002., 24.10.2002., 11.12.2008., 10.12.2009., 09.06.2011., 15.10.2015. un 29.05.2025. likumu, kas stājas spēkā 25.06.2025. Pirmās daļas 13. punkts stājas spēkā 01.09.2026. Sk. pārejas noteikumu 17. un 18. punktu)

23.[1] (1) Saeimas Administrācijas struktūrvienību un citu Saeimas struktūrvienību, izņemot Saeimas komisijas un frakcijas, administratīvos aktus un faktisko rīcību var apstrīdēt Saeimas Administrācijas ģenerālsekretāram. Saeimas Administrācijas ģenerālsekretāra lēmumu var pārsūdzēt tiesā Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā.

(2) Saeimas amatpersonu (20. p.), Saeimas komisiju un frakciju izdotos administratīvos aktus un faktisko rīcību, kā arī tādus Saeimas Administrācijas lēmumus, kas saistīti ar drošības (apsardzības) jautājumiem, var apstrīdēt Prezidijā. Prezidija lēmumu var pārsūdzēt tiesā Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā.

(29.05.2025. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 25.06.2025.)

23.[2] Privātpersona, kas vēlas apmeklēt Saeimas ēku vai uzturēties tajā, ievēro caurlaižu un Saeimas ēkas apmeklēšanas noteikumus, drošības, kārtības, tikumības un sabiedrībā vispārpieņemtas uzvedības noteikumus, kā arī neapdraud demokrātisko valsts iekārtu un citu personu tiesības, netraucē Saeimas, Saeimas Administrācijas un citu Saeimas struktūrvienību funkciju pildīšanu. Tiesību aktos noteiktajām amatpersonām ir tiesības veikt nepieciešamos pasākumus, lai šīs prasības tiktu ievērotas.

(10.12.2009. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 15.10.2015. likumu, kas stājas spēkā 27.10.2015.)

24. *(Izslēgts ar 29.05.2025. likumu, kas stājas spēkā 25.06.2025.)*

III. AMATPERSONU IEVĒLĒŠANA, APSTIPRINĀŠANA,

IECELŠANA, ATBRĪVOŠANA VAI ATLAIŠANA NO AMATA, UZTICĪBAS VAI NEUZTICĪBAS IZTEIKŠANA

(Sadaļa 06.05.1996. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.06.1996.)

25. Kandidatūras Prezidija locekļu un Valsts prezidenta amatiem deputāti iesniedz Prezidijam rakstveidā. Kandidatūras iesniedzēja paraksts nozīmē, ka izvirzītais kandidāts piekritis savas kandidatūras izvirzīšanai.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 29.05.2025. likumu, kas stājas spēkā 25.06.2025.)

26. (1) Par Valsts prezidenta amatam izvirzītajiem kandidātiem balso vienlaikus ar vēlēšanu zīmēm.

(2) *(Izslēgta no 03.11.2026. ar 22.10.2026. likumu. Sk. pārejas noteikumu 23. punktu)*

(3) Valsts prezidents uzskatāms par ievēlētu ar ne mazāk kā 51 balss vairākumu (Satversmes 36.p.).

(4) Ja pirmajā vēlēšanu kārtā neviens nav ieguvis ievēlēšanai nepieciešamo balsu skaitu, tad šā panta pirmajā daļā noteiktajā kārtībā par visiem kandidātiem balso otrreiz. Ja arī tad neviens netiek ievēlēts, vēlēšanas turpina, izslēdzot ikvienā turpmākajā vēlēšanu kārtā to kandidātu, kas iepriekšējā kārtā ieguvis vismazāk balsu. Vēlēšanas turpina, līdz viens no kandidātiem iegūst ievēlēšanai nepieciešamo balsu skaitu.

(5) Ja vēlēšanu pēdējā kārtā neviens nav ieguvis ievēlēšanai nepieciešamo balsu skaitu, rīko jaunas vēlēšanas 25.pantā un šā panta pirmajā, trešajā un ceturtajā daļā noteiktajā kārtībā. Katrās jaunās vēlēšanās var izvirzīt arī iepriekšējās vēlēšanās neievēlētos kandidātus.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 19.01.2012. un 22.10.2026. likumu, kas stājas spēkā 31.10.2026. Grozījums pirmajā daļā par vārdu un skaitļa "katram 25. pantā minētajam" aizstāšanu ar vārdiem "Valsts prezidenta" un grozījums piektajā daļā par vārdu "pirmajā — ceturtajā" aizstāšanu ar vārdiem "pirmajā, trešajā un ceturtajā"' stājas spēkā 03.11.2026. Sk. pārejas noteikumu 23. punktu)

27. (1) Valsts prezidenta aicinātais Ministru prezidenta amata kandidāts iesniedz Saeimas priekšsēdētājam deklarāciju par Ministru kabineta iecerēto darbību un Saeimas lēmuma projektu par uzticības izteikšanu Ministru kabinetam.

(2) Šā panta pirmajā daļā minēto dokumentu kopijas nekavējoties izsniedzamas deputātiem.

(3) Ja nav priekšlikuma vai prasības par Saeimas ārkārtas sesijas vai ārkārtas sēdes sasaukšanu, Prezidijs deklarāciju par Ministru kabineta iecerēto darbību un Saeimas lēmuma projektu par uzticības izteikšanu Ministru kabinetam iekļauj Saeimas nākamās kārtējās sēdes darba kārtībā kā pirmo jautājumu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 29.05.2025. likumu, kas stājas spēkā 25.06.2025.)

28. Saeimas lēmuma projektu par uzticības izteikšanu personai, kuru Ministru prezidents aicina Ministru kabineta locekļa amatā pēc tam, kad Saeima jau ir izteikusi uzticību Ministru kabinetam, Ministru prezidents iesniedz Saeimas priekšsēdētājam.

(29.05.2025. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 25.06.2025.)

29. (1) Saeimas lēmuma projektu par neuzticības izteikšanu Ministru kabinetam vai Ministru kabineta loceklim var iesniegt 130.panta kārtībā vai arī kā atsevišķu Saeimas lēmuma projektu.

(2) Šā panta pirmajā daļā minēto Saeimas lēmuma projektu var iesniegt Saeimas komisija vai ne mazāk kā 10 deputāti, un tas nav uzskatāms par patstāvīgo priekšlikumu. Lēmuma projekta kopijas nekavējoties izsniedzamas deputātiem.

(3) Šā panta pirmajā daļā minētais Saeimas lēmuma projekts iekļaujams Saeimas sēdes darba kārtībā ne agrāk kā piecas dienas, bet ne vēlāk kā 10 dienas pēc tā izsniegšanas deputātiem, bet gadījumos, kad šāds lēmuma projekts iesniegts sesiju starplaikā, — ne vēlāk kā 10 dienas pēc kārtējās sesijas sākuma. Šāds Saeimas lēmuma projekts nav uzskatāms par patstāvīgo priekšlikumu.

(4) Par šādu Saeimas lēmuma projektu Saeimas sēdē referē:

1) ja lēmuma projektu iesniedz Saeimas komisija — Saeimas komisijas ievēlētais referents;

2) ja lēmuma projektu iesniedz ne mazāk kā 10 deputāti — pirmais no tā parakstītājiem, ja iesniedzēji nav vienojušies citādi.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 16.10.2014. un 29.05.2025. likumu, kas stājas spēkā 25.06.2025.)

30. Ja Saeima, balsojot par Ministru kabineta iesniegto valsts budžeta likuma projektu pirmajā vai otrajā lasījumā, to noraida, uzskatāms, ka izteikta neuzticība Ministru kabinetam.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 17.10.1996. un 29.05.2025. likumu, kas stājas spēkā 25.06.2025.)

30.[1] (1) Ministru prezidents var iesniegt Prezidijam Saeimas lēmuma projektu par atkārtotas uzticības izteikšanu Ministru kabinetam vai Ministru prezidentam. Lēmuma projekta kopijas nekavējoties izsniedzamas deputātiem.

(2) Ja nav priekšlikuma vai prasības par Saeimas ārkārtas sesijas vai ārkārtas sēdes sasaukšanu, Saeimas lēmuma projektu par atkārtotas uzticības izteikšanu Ministru kabinetam vai Ministru prezidentam iekļauj Saeimas sēdes darba kārtībā Saeimas kārtības ruļļa noteiktajā kārtībā.

(3) Ja Ministru prezidents vēlas saistīt uzticību Ministru kabinetam vai Ministru prezidentam ar kādu Saeimas sēdē balsojamu lietu, viņš rakstveidā iesniedz Prezidijam attiecīgu iesniegumu. Iesniegums iesniedzams pirms attiecīgā balsojuma, un tajā norāda, kādu balsojuma iznākumu Ministru prezidents uzskata par neuzticības izteikšanu. Saeimas sēdes vadītājs pirms attiecīgā balsojuma nolasa Ministru prezidenta iesniegumu. Ja, balsojot par attiecīgo lietu, Ministru kabinetam vai Ministru prezidentam tiek izteikta neuzticība, Saeimas sēdes vadītājs par to paziņo pēc attiecīgā balsojuma rezultātu paziņošanas.

(15.05.2008. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 29.05.2025. likumu, kas stājas spēkā 25.06.2025.)

31. (1) Tiesnešu, ģenerālprokurora, Satversmes aizsardzības biroja direktora, valsts kontroliera un citu 25. pantā un 32. panta trešajā daļā neminēto amatpersonu ievēlēšana, apstiprināšana, iecelšana, atbrīvošana vai atlaišana no amata tiek ierosināta likumos noteiktajā kārtībā. Saņēmis šādu iesniegumu, Prezidijs to nekavējoties nodod attiecīgajai Saeimas komisijai, kas piecpadsmit dienu laikā izskata šo iesniegumu un sagatavo Saeimas lēmuma projektu.

(2) Šā panta pirmajā daļā minētais Saeimas lēmuma projekts nav uzskatāms par patstāvīgo priekšlikumu, un tam nav piemērojami 117. un 118.panta noteikumi. Ja komisijas sagatavotais Saeimas lēmuma projekts bijis pieejams deputātiem vismaz piecas dienas pirms attiecīgās sēdes, Prezidijs iekļauj to Saeimas sēdes darba kārtībā. Pēc Saeimas komisijas priekšlikuma Saeima var iekļaut (54. p.) darba kārtībā lēmuma projektu, kas nav bijis pieejams deputātiem minēto laiku.

(3) Par šādu Saeimas lēmuma projektu Saeimas sēdē ziņo komisijas ievēlētais referents.

(4) Šā panta pirmajā daļā minētās amatpersonas ievēlē, apstiprina, ieceļ, atbrīvo vai atlaiž no amata, balsojot par katru atsevišķi.

(5) *(Izslēgta ar 19.01.2012. likumu)*

(6) Ja likums paredz, ka kādu 25. un 32.pantā neminētu amatpersonu ievēlē, ieceļ vai apstiprina Saeima, taču

nenosaka, kas ir tiesīgs iesniegt attiecīgās kandidatūras, tās iesniedzamas ar vismaz 10 deputātu parakstiem. Ievēlēšana, apstiprināšana vai iecelšana notiek šajā pantā paredzētajā kārtībā.

(7) Ja likums paredz, ka kādu 25. un 32.pantā neminētu amatpersonu ievēlē, ieceļ vai apstiprina Saeima, taču nenosaka šīs amatpersonas atbrīvošanas vai atlaišanas kārtību, par atbrīvošanu vai atlaišanu lemj Saeima šajā pantā noteiktajā kārtībā pēc minētās amatpersonas rakstveida iesnieguma vai ne mazāk kā 10 deputātu priekšlikuma.

(8) Ja Prezidija locekļa vai kādas šā likuma 25. un 32. pantā neminētas amatpersonas amatam izvirzīto kandidātu skaits pārsniedz ievēlējamo amatpersonu vietu skaitu, balsošana notiek šā likuma 26. pantā noteiktajā kārtībā. Par ievēlētu uzskatāms kandidāts, kas ieguvis visvairāk balsu, turklāt balsu skaits nedrīkst būt mazāks par klātesošo deputātu absolūto balsu vairākumu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 07.10.1998., 19.01.2012., 29.05.2025. un 22.10.2026. likumu, kas stājas spēkā 31.10.2026. Astotās daļas jaunā redakcija stājas spēkā 03.11.2026. Sk. pārejas noteikumu 23. punktu)

32. (1) Deputāti no sava vidus ievēlē balsu skaitītājus.

(2) Balsu skaitītāji skaita balsis, ja Saeimas sēdē balsošana notiek ar vēlēšanu zīmēm, aizklāti, kā arī citos nepieciešamos gadījumos.

(3) Saeimas komisiju locekļu, balsu skaitītāju un Centrālās vēlēšanu komisijas locekļu kandidatūras deputāti iesniedz Prezidijam šā likuma 25. pantā noteiktajā kārtībā.

(4) Kārtību, kādā ievēlējamas šā panta trešajā daļā minētās amatpersonas, nosaka Saeima.

(29.05.2025. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 25.06.2025.)

33. (1) Prezidija locekli vai balsu skaitītāju var atsaukt ar Saeimas lēmumu pēc:

1) šā Prezidija locekļa vai balsu skaitītāja rakstveida iesnieguma;

2) ne mazāk kā 10 deputātu priekšlikuma.

(2) Saeimas komisijas locekli var atsaukt ar Saeimas lēmumu pēc:

1) šā komisijas locekļa rakstveida iesnieguma;

2) ne mazāk kā 10 deputātu priekšlikuma;

3) attiecīgās komisijas priekšlikuma 165.pantā paredzētajā gadījumā.

(3) Saeimas ievēlētos Centrālās vēlēšanu komisijas locekļus atsauc likumā "Par Centrālo vēlēšanu komisiju" noteiktajā kārtībā.

(4) *(Izslēgta ar 19.01.2012. likumu)*

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 19.01.2012. un 29.05.2025. likumu, kas stājas spēkā 25.06.2025.)

34. Šā likuma 31. pantā, 32. panta trešajā un ceturtajā daļā, kā arī 33. pantā minēto lēmumu pieņemšanai nepieciešams klātesošo deputātu absolūtais balsu vairākums.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 29.05.2025. likumu, kas stājas spēkā 25.06.2025.)

35. (1) Par Saeimas pārstāvjiem starpparlamentārajās organizācijās lemj Saeima.

(2) *(Izslēgta ar 19.01.2012. likumu)*

(3) Saskaņā ar šā panta pirmo daļu iesniegtais Saeimas lēmuma projekts nav uzskatāms par patstāvīgo priekšlikumu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 19.01.2012. un 29.05.2025. likumu, kas stājas spēkā 25.06.2025.)

IV. SAEIMAS SESIJAS UN SĒDES

36. (1) Saeimas sesijas ir kārtējas un ārkārtas. Gadā ir trīs kārtējās sesijas: rudens, ziemas un pavasara sesija.

(2) Jebkurā brīdī kārtējo sesiju starplaikā var sasaukt ārkārtas sesiju.

37. Saeimas kārtējās sesijas sasauc Prezidijs. Par Saeimas kārtējo sesiju sākšanu un slēgšanu lemj Saeima.

38. (1) Saeimas ārkārtas sesiju vai ārkārtas sēdi sasauc Prezidijs pēc sava ierosinājuma, kā arī pēc Valsts prezidenta, Ministru prezidenta vai ne mazāk kā vienas trešdaļas Saeimas deputātu prasības (Satversmes 19. un 20. p.), kurā jānorāda apspriežamā darba kārtība.

(2) Pēc šādas prasības saņemšanas Prezidijs sasauc Saeimas ārkārtas sesiju vai ārkārtas sēdi prasībā norādītajā dienā, bet, ja prasībā tā nav norādīta, ārkārtas sesiju — ne vēlāk kā 48 stundu laikā, bet ārkārtas sēdi kārtējās sesijas laikā — ne vēlāk kā 24 stundu laikā.

(3) Paziņojumu par ārkārtas sesijas vai ārkārtas sēdes sasaukšanu Saeimas Administrācija publicē Saeimas tīmekļvietnē, kā arī paziņo elektroniski katram deputātam individuāli un Saeimas frakcijām.

(4) Ārkārtas sesijā vai ārkārtas sēdē izskatāmi tikai tie darba kārtības jautājumi, kuri norādīti ierosinājumā vai prasībā par ārkārtas sesijas vai ārkārtas sēdes sasaukšanu, un pēc šo jautājumu izskatīšanas sesiju vai sēdi slēdz.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 06.05.1996. un 29.05.2025. likumu, kas stājas spēkā 25.06.2025.)

39. (1) Likumprojektus un patstāvīgos priekšlikumus, kas nav izskatīti Saeimas kārtējā sesijā, turpina apspriest nākamajā šīs Saeimas kārtējā sesijā.

(2) Ja likumprojekta izskatīšana vienas Saeimas pilnvaru laikā nav pabeigta, bet likumprojekts izskatīts vienā vai divos lasījumos, nākamā Saeima pēc Valsts prezidenta, Ministru kabineta, Saeimas komisijas vai ne mazāk kā piecu deputātu priekšlikuma savā pirmajā sesijā lemj, vai likumprojekta izskatīšana ir turpināma. Ja Saeima nolemj turpināt likumprojekta izskatīšanu, tā nosaka atbildīgo komisiju un priekšlikumu iesniegšanas termiņu. Šādā kārtībā atbildīgajai komisijai nodotais likumprojekts tiek uzskatīts par pieņemtu pirmajā lasījumā.

(3) Esošā Saeima var lemt tikai par iepriekšējai Saeimai iesniegta likumprojekta izskatīšanas turpināšanu.

(07.10.1998. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 03.11.1998.)

40. Sēžu dienas un stundas nosaka Prezidijs, izņemot gadījumus, kad par to lēmusi pati Saeima (54.p.) vai kad sēdes diena norādīta prasībā par ārkārtas sēdes sasaukšanu.

(06.05.1996. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.06.1996.)

41. Sēdes vadītājs atklāj un slēdz sēdi. Pēc sēdes vadītāja vai ne mazāk kā piecu deputātu priekšlikuma Saeima var lemt (54.p.) par sēdes pagarināšanu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 07.10.1998. un 29.05.2025. likumu, kas stājas spēkā 25.06.2025.)

42. (1) Saeimas kārtējās sēdes darba kārtība izsludināma vismaz 48 stundas pirms sēdes atklāšanas. Ārkārtas sēdes darba kārtību Prezidijs var paziņot, atklājot šo sēdi.

(2) Secību, kādā izskatāmās lietas ierakstāmas izsludināmajā darba kārtībā, nosaka Prezidijs, izņemot 27.panta trešajā daļā paredzēto gadījumu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 06.05.1996. un 29.05.2025. likumu, kas stājas spēkā 25.06.2025.)

43. Saeimas kārtējās sēdes darba kārtību izsludina, izliekot rakstveida paziņojumu Saeimas telpās un publicējot to Saeimas tīmekļvietnē.

(29.05.2025. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 25.06.2025.)

44. Sēdes var notikt, ja tajās piedalās vismaz puse deputātu.

45. Piecas minūtes pirms sēdes atklāšanas deputātus ar zvanu aicina sēžu zālē.

46. Ja pusstundu pēc noteiktā sēdes atklāšanas laika nav ieradies nepieciešamais deputātu skaits (44. p.), sēdes vadītājs pasludina sēdi par nenotikušu.

47. Sēdes vadītājs var arī sēdes laikā pēc sava ieskata vai pēc piecu klātesošo deputātu priekšlikuma pārliecināties par kvorumu, sarīkojot reģistrāciju.

48. (1) Ja izrādās, ka nav kvoruma, sēdes vadītājs pēc sava ieskata var sēdi slēgt vai pārtraukt. Ja arī pēc pārtraukuma kvoruma nav, sēde slēdzama.

(2) Ja kādā no balsošanas reizēm konstatē, ka nav kvoruma, izdarāma pārbalsošana. Ja arī pārbalsojot nav kvoruma, rīkojas šā panta pirmajā daļā noteiktajā kārtībā.

49. Izņemot Kārtības rullī paredzētos gadījumus (41.,48. un 76.p.), sēde pārtraucama un slēdzama tikai uz Saeimas lēmuma pamata (54. p.). Pārtraukumu un slēgšanu var ierosināt sēdes vadītājs vai vismaz pieci deputāti.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 07.10.1998. likumu, kas stājas spēkā 03.11.1998.)

V. LIETU IZSKATĪŠANA

1. Vispārīgie noteikumi

50. (1) Lietu izskatīšana Saeimā un tās komisijās notiek valsts valodā.

(2) Likumprojekti, patstāvīgie priekšlikumi un citi lēmumu projekti, pieprasījumi, jautājumi un priekšlikumi, kā arī tiem

pievienotie dokumenti iesniedzami valsts valodā.

(07.10.1998. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 03.11.1998.)

51. (1) Pēc Saeimas kārtējās sēdes atklāšanas sēdes vadītājs informē par saņemtajiem grozījumiem izsludinātajā darba kārtībā. Saeima pēc Valsts prezidenta, Ministru prezidenta, Saeimas komisijas, frakcijas vai ne mazāk kā piecu deputātu priekšlikuma var izdarīt grozījumus izsludinātajā darba kārtībā. Lietas izskata noteiktā secībā, bet Saeima pēc Valsts prezidenta, Ministru prezidenta, Saeimas komisijas, frakcijas vai ne mazāk kā piecu deputātu priekšlikuma var grozīt to arī sēdes laikā (54.p.).

(2) Ja iepriekšējā sēdē kādas lietas izskatīšana ir iesākta, bet nav pabeigta, tā iekļaujama izskatīšanai nākamajā kārtējā sēdē kā pirmā lieta.

(06.05.1996. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 07.10.1998. un 29.05.2025. likumu, kas stājas spēkā 25.06.2025.)

52. Pirms vienas lietas izskatīšana nav pabeigta, nedrīkst pāriet uz citu lietu, izņemot gadījumus, kad debašu pārtraukumu un pāreju uz citu lietu prasa Saeimas komisija vai vismaz 20 deputāti un Saeima tam piekrīt (54. p.).

53. Lai varētu izteikties (runāt) par darba kārtību, vajadzīga Saeimas piekrišana, izņemot Kārtības rullī paredzētos gadījumus (49., 51., 52., 66. un 67. p.).

54. (1) Gadījumos, kas paredzēti 31.panta otrajā daļā, 40., 41., 49., 51., 52., 65., 77., 82.pantā, 84., 90., 92., 93., 98., 104., 117., 127., 133., 135., 136., 140. un 142. pantā, pirms balsošanas vārdu dod tikai diviem deputātiem: vienam — par, otram — pret priekšlikumu un ne ilgāk kā piecas minūtes katram.

(2) Ja priekšlikuma iesniedzējs pats aizstāv savu priekšlikumu, uzskatāms, ka viņš ir runātājs «par».

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 06.05.1996., 07.10.1998., 15.05.2008. un 29.05.2025. likumu, kas stājas spēkā 25.06.2025.)

55. Sēdes vadītājs debatēs nepiedalās. Ja viņš vēlas piedalīties debatēs, viņš sēdes vadību nodod savam biedram.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 06.05.1996. likumu, kas stājas spēkā 01.06.1996.)

56. (1) Atļauju runāt Saeimas sēdē no tribīnes dod sēdes vadītājs pēc pieteikuma saņemšanas. Pieteikties var rakstveidā vai izmantojot elektronisko balsošanas iekārtu.

(2) Rakstveida pieteikumiem, kas iesniegti pirms attiecīgās lietas izskatīšanas uzsākšanas, dodama priekšroka, izņemot 58.pantā paredzētos gadījumus.

(3) Rakstveidā pieļaujams nepieteikties:

1) referentam;

2) runātājiem 54.pantā paredzētajos gadījumos;

3) runātājiem debatēs par likumprojektu vai lēmuma projektu;

4) runātājiem, kas sniedz atbildi uz pieprasījumu.

(4) Deputāts, kurš ir Ministru kabineta loceklis vai parlamentārais sekretārs, pieteikumā norāda, vai viņš runās kā

deputāts vai kā Ministru kabineta loceklis vai parlamentārais sekretārs. Ja pieteikumā tas nav norādīts, viņam vārdu dod kā deputātam.

(07.10.1998. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 16.10.2014. un 29.05.2025. likumu, kas stājas spēkā 25.06.2025.)

57. (1) Saeimas sēdēs runāt ir tiesības Valsts prezidentam, Saeimas deputātiem, Ministru kabineta locekļiem un parlamentārajiem sekretāriem.

(2) Prezidijs var dot iespēju runāt Saeimas sēdēs arī ārvalstu un starptautisko organizāciju amatpersonām.

(07.10.1998. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 16.12.1999., 16.10.2014. un 29.05.2025. likumu, kas stājas spēkā 25.06.2025.)

58. (1) Referentam, Ministru prezidentam un Ministru kabineta pārstāvim apspriežamajā lietā vārdu debatēs dod ārpus kārtas.

(2) Ministru kabinets par savu pārstāvi apspriežamajā lietā var pilnvarot ministru, Ministru prezidenta biedru, īpašu uzdevumu ministru vai parlamentāro sekretāru. Par pilnvarojumu Ministru prezidents rakstveidā informē Prezidiju. Katrā apspriežamajā lietā var būt viens Ministru kabineta pārstāvis.

(06.05.1996. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 07.10.1998., 16.12.1999., 16.10.2014. un 29.05.2025. likumu, kas stājas spēkā 25.06.2025.)

59. (1) Gadījumos, kad pieteikušies vairāki runātāji, vārdu dod pieteikšanās secībā. Ja pieteikšanās secība nav konstatējama, runātāju secību nosaka sēdes vadītājs.

(2) Ja pirms debašu uzsākšanas frakcijas norādījušas runātājus, kas izteiks frakcijas viedokli, tad vārdu pieteikšanās secībā dod vispirms šiem runātājiem (pa vienam no katras frakcijas).

(3) Izskatot likumprojektu otrajā vai trešajā lasījumā, vārdu vispirms dod tiem, kas pieteikušies rakstveidā.

(06.05.1996. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.06.1996.)

60. Runātāji, kas pieteikušies debatēs, var savstarpēji samainīties, par to laikus paziņojot sēdes vadītājam.

(06.05.1996. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.06.1996.)

61. Ja runātājs, kas pieteicies debatēs, neatrodas zālē, kad viņa kārta pienākusi, viņš savu kārtu zaudē. Vārdu viņam dod tikai pēc tam, kad pārējie sarakstā iekļautie runātāji izteikušies.

(06.05.1996. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.06.1996.)

62. (1) Neviens runātājs, izņemot referentu, Ministru prezidentu un Ministru kabineta pārstāvi apspriežamajā lietā, nedrīkst runāt vienā un tajā pašā lietā vairāk par divām reizēm.

(2) Šis noteikums neattiecas uz likumprojektu apspriešanu otrajā un trešajā lasījumā, kad katrs runātājs drīkst runāt ne vairāk kā divas reizes par katra balsojuma priekšmetu: panta punktu vai daļu, pantu kopumā vai pantu grupu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 06.05.1996. likumu, kas stājas spēkā 01.06.1996.)

63. Kad visi debatēs pieteikušies runātāji izteikušies, sēdes vadītājs pasludina debates par izbeigtām un norāda uz to ar āmura piesitienu. Pēc tam runā, ja viņš to vēlas, vienīgi referents.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 06.05.1996. likumu, kas stājas spēkā 01.06.1996.)

64. (1) Runas laiks referentam, Ministru prezidentam un Ministru kabineta pārstāvim apspriežamajā lietā nedrīkst pārsniegt vienu stundu pirmajā reizē, piecpadsmit minūtes otrajā reizē un piecas minūtes katrā no turpmākajām reizēm.

(2) Pārējiem runātājiem, apspriežot Satversmes grozījumus, lēmuma projektus par uzticības vai neuzticības izteikšanu, likumprojektus un patstāvīgos priekšlikumus pirmajā lasījumā, pieprasījumus, kā arī likumos noteiktajos gadījumos ar Saeimas lēmumu apstiprināmus politikas dokumentus, runas laiks nedrīkst pārsniegt piecpadsmit minūtes, bet, runājot otro reizi, — piecas minūtes, apspriežot ārlietu ministra ikgadējo ziņojumu par paveikto un iecerēto darbību valsts ārpolitikā, runas laiks nedrīkst pārsniegt 10 minūtes, bet, runājot otro reizi, — piecas minūtes, pārējos gadījumos — piecas minūtes pirmo reizi un divas minūtes otro reizi.

(3) Šā panta otrajā daļā noteiktajos gadījumos runātājs visām runas reizēm paredzēto laiku var apvienot. Pēc runātāja lūguma Saeima bez debatēm lemj par runas laika pagarināšanu. Runas laika pagarināšanu runātājs var lūgt tikai tad, kad ir beidzies apvienotais runas laiks, vai pēc tam, kad runātājs apspriežamajā lietā runā otro reizi. Runas laika pagarinājums nedrīkst pārsniegt otrajai reizei noteikto runas laiku.

(07.10.1998. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 16.12.1999., 19.01.2012. un 29.05.2025. likumu, kas stājas spēkā 25.06.2025.)

65. (1) Pēc ne mazāk kā 10 deputātu priekšlikuma Saeima var nolemt (54.p.):

1) saīsināt runas laiku;

2) slēgt runātāju sarakstu.

(2) Runas laiku nedrīkst saīsināt referentam, Ministru prezidentam un Ministru kabineta pārstāvim apspriežamajā lietā.

(3) Gadījumos, kad Saeima, saīsinot runas laiku, noteikusi to īsāku par piecām minūtēm, runātājam, kurš runā otro reizi, runas laiks nedrīkst pārsniegt vienu minūti, ja Saeima nav nolēmusi citādi.

(4) Ja runātāju saraksts slēgts, tajā iekļautie runātāji var runāt tikai vienu reizi, izņemot gadījumus, kad runātājs pieteicies runāt atkārtoti jau pirms runātāju saraksta slēgšanas. Papildus runātāju sarakstā iekļautajiem runātājiem vārdu var dot tikai referentam, Ministru prezidentam un Ministru kabineta pārstāvim apspriežamajā lietā.

(5) Pēc ne mazāk kā divdesmit deputātu priekšlikuma Saeima var nolemt (54.p.) izbeigt debates. Pēc tam vārdu dod vienīgi:

1) runātājiem, kas pieteikušies 59.panta otrajā daļā noteiktajā kārtībā;

2) referentam, Ministru prezidentam un Ministru kabineta pārstāvim apspriežamajā lietā.

(06.05.1996. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 07.10.1998. un 29.05.2025. likumu, kas stājas spēkā 25.06.2025.)

66. Ārpus kārtas vārds dodams runātājiem:

1) par Kārtības ruļļa neievērošanu vai pārkāpšanu;

2) par kārtību, kādā apspriežamā lieta tālākvirzāma.

67. (1) Runātājs, kas ārpus darba kārtības vēlas sniegt steidzamu paziņojumu, rakstveida pieteikumā norāda, par ko paziņojums tiks sniegts. Par to, vai dot vārdu steidzamam paziņojumam, lemj sēdes vadītājs.

(2) Ja steidzamu paziņojumu pieteikušies sniegt vairāki runātāji, viņu secību nosaka sēdes vadītājs.

(3) Runas laiks steidzamam paziņojumam nedrīkst pārsniegt trīs minūtes.
(06.05.1996. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.06.1996.)

68. Domu apmaiņa par steidzamiem paziņojumiem (67. p.) nav pieļaujama.
(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 06.05.1996. likumu, kas stājas spēkā 01.06.1996.)

69. (1) Runātāji runā no tribīnes, izņemot gadījumu, ja runātājs ir persona, kurai apgrūtināta pārvietošanās.

(2) Deputāts pēc rakstveida pieteikuma vai, piesakoties elektroniski, var runāt no savas vietas sēžu zālē:

1) par Saeimas kārtības ruļļa neievērošanu vai pārkāpšanu;

2) par kārtību, kādā lieta virzāma tālāk;

3) par priekšlikumu iesniegšanas termiņiem;

4) par datumu, kad steidzams likumprojekts izskatāms otrajā lasījumā;

5) pieprasot nobalsot kādu priekšlikumu, kas tiek apspriests Saeimas sēdē.

(3) Domstarpību gadījumā runātāju secību nosaka sēdes vadītājs.

(4) Runas laiks, ja deputāts runā no savas vietas sēžu zālē par šā panta otrajā daļā minētajiem jautājumiem, nedrīkst pārsniegt vienu minūti.
(07.10.1998. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 05.04.2001. un 29.05.2025. likumu, kas stājas spēkā 25.06.2025.)

70. Runātājs nedrīkst novirzīties no apspriežamā temata.

71. Starpsaucieni ir atļauti, bet sarunas starp runātāju tribīnē un deputātiem nav pieļaujamas.

72. Sēdi vada priekšsēdētājs vai viņa biedrs (21. p.). Piezīmes vai domu apmaiņa par viņa rīkojumiem attiecībā uz sēdes vadīšanu nav pieļaujamas, izņemot 66. pantā minēto gadījumu.

73. Sēdes vadītājs var pārtraukt runātāju (69., 70., 71., 72. un 74. p.) un izteikt viņam piezīmi.

74. Ja runātājs vai kāds sēdes dalībnieks nepaklausa sēdes vadītāja aizrādījumiem vai atļaujas lietot apvainojošus vai ar Saeimas cieņu nesavienojamus izteicienus vai traucēt kārtību sēdes laikā, sēdes vadītājs viņu sauc pie kārtības vai liedz viņam runāt, vai sevišķi svarīgos gadījumos liek Saeimai priekšā izslēgt viņu uz vienu līdz sešām sēdēm.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 06.05.1996. likumu, kas stājas spēkā 01.06.1996.)

75. (1) Iepriekšējā pantā minēto sēdes vadītāja priekšlikumu Saeima izlemj bez debatēm, uzklausījusi izslēdzamā vai viņa frakcijas pārstāvja paskaidrojumus.

(2) *(Izslēgta ar 19.01.2012. likumu)*

(3) Izslēgtais nedrīkst atrasties sēžu zālē.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 06.05.1996. un 19.01.2012. likumu, kas stājas spēkā 02.02.2012.)

76. (1) Ja sēdē izceļas troksnis vai nekārtības, sēdes vadītājs var saukt pie kārtības ar āmura piesitieniem.

(2) Ja sēdē izceļas troksnis vai nekārtības un sēdes vadītāja pūles atjaunot kārtību ir nesekmīgas, sēdes vadītājs atstāj savu sēdekli, un līdz ar to sēde uzskatāma par pārtrauktu uz pusstundu. Ja arī pēc sēdes atjaunošanas troksnis vai nekārtības nemitējas, sēdes vadītājs sēdi slēdz.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 11.06.2009. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2009.)

77. (1) Saeimas sēdes ir atklātas. Pēc 10 deputātu, Valsts prezidenta vai Ministru kabineta locekļa prasības Saeima ar ne mazāk kā divu trešdaļu klātesošo deputātu balsu vairākumu var nolemt (54. p.), ka sēde būs aizklāta (Satversmes 22. p.). Aizklātas sēdes dalībnieku pienākums ir sēdē notikušo atklātībā neizpaust.

(2) Atklātās sēdes un atbildes uz deputātu jautājumiem (120.p.) pārraida radio un Saeimas tīmekļvietnē.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 06.05.1996., 07.10.1998. un 29.05.2025. likumu, kas stājas spēkā 25.06.2025.)

78. Publikai ir aizliegts izteikt piekrišanu vai nepiekrišanu vai citādi traucēt kārtību sēdes laikā. Šādā gadījumā sēdes vadītājs var izraidīt no sēžu zāles atsevišķas personas vai visu publiku.

78.[1] Citu parakstu pievienošana dokumentam pēc tā iesniegšanas Saeimai nav pieļaujama. Par parakstu atsaukšanu kādam no Saeimai iesniegtajiem dokumentiem Prezidijs paziņo pirmajam dokumenta parakstītājam.

(07.10.1998. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 03.11.1998.)

2. Likumdošanas kārtība

79. (1) Likumprojektus Saeimai var iesniegt:

1) Valsts prezidents,

2) Ministru kabinets,

3) Saeimas komisijas,

4) ne mazāk kā pieci deputāti,

5) viena desmitā daļa vēlētāju (Satversmes 65. p.). Tiem jābūt noformētiem likumprojektu veidā.

(2) Valsts prezidentam ir tiesības iesniegt arī likuma ierosinājumus, kuri var nebūt noformēti kā likumprojekti.

(3) Ministru kabinets likumprojektam pievieno anotāciju, likumprojekta un anotācijas tekstu elektroniskā formā.
(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 07.10.1998. un 18.01.2001. likumu, kas stājas spēkā 16.02.2001.)

80. (1) Katrs iesniedzamais likumprojekts tā iesniedzējiem jāparaksta.

(2) Ja likumprojekts paredz starptautiskā līguma apstiprināšanu, tam jāpievieno attiecīgā līguma oficiālais teksts, kā arī tā tulkojums latviešu valodā, ja līguma oficiālais teksts nav latviešu valodā.

(3) Likumprojektus, kuri iesniegti, neievērojot šā panta prasības, Prezidijs ir tiesīgs atdot to iesniedzējiem atpakaļ.

81. Likumprojekts, kas Saeimai iesniegts likumā «Par tautas nobalsošanu un likumu ierosināšanu» noteiktajā kārtībā, ir nododams tautas nobalsošanai, ja Saeima noraida tā nodošanu komisijām, noraida to kopumā vai pieņem ar satura grozījumiem.

82. (1) Par saņemtajiem likumprojektiem līdz ar savu atzinumu par to tālākvirzīšanu Prezidijs ziņo Saeimai, kas lemj (54.p.) par likumprojektu nodošanu komisijām, nosakot atbildīgo komisiju, vai par to noraidīšanu.

(2) Pirms balsošanas par Prezidija atzinumā ietverto Saeimas lēmuma projektu Saeima lemj (54.p.) par priekšlikumiem izdarīt tajā šādus grozījumus:

1) nodot likumprojektu arī atzinumā neminētai komisijai;

2) nenodot likumprojektu kādai atzinumā minētai komisijai;

3) noteikt citu atbildīgo komisiju.

(3) Šā panta otrajā daļā minētos priekšlikumus var iesniegt Saeimas komisija vai deputāts rakstveidā vai mutvārdos. Rakstveidā iesniegtie priekšlikumi izlemjami pirms mutvārdos izteiktajiem. Komisijas pārstāvjiem, kas lūdz vārdu, lai izteiktu minētos priekšlikumus, vārdu dod pieteikšanās secībā, taču pirms citiem runātājiem par šo likumprojektu.

(4) Deputātiem jānodrošina iespēja saņemt iesniegtos likumprojektus vismaz septiņas dienas pirms Prezidija ziņojuma. Ja nepieciešams, Prezidijs šo termiņu var saīsināt.

(5) Visi iesniegtie likumprojekti, pirmajam lasījumam izstrādātie alternatīvie likumprojekti (85. p.), izskatīšanai otrajā vai trešajā lasījumā sagatavotie likumprojekti, kā arī Prezidija un komisiju atzinumi par tiem publicējami Saeimas tīmekļvietnē.
(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 06.05.1996., 16.12.1999. un 29.05.2025. likumu, kas stājas spēkā 25.06.2025.)

83. *(Izslēgts ar 13.12.2007. likumu, kas stājas spēkā 23.12.2007.)*

84. Nododot vienu un to pašu likumprojektu divām vai vairākām komisijām, Saeima var noteikt termiņu (54. p.), kādā komisijām likumprojekts jāizskata un jāiesniedz atbildīgajai komisijai vai Prezidijam savi priekšlikumi.

85. (1) Komisijas, kurām Saeima nodevusi attiecīgo likumprojektu, var izstrādāt savu alternatīvu likumprojektu izskatīšanai pirmajā lasījumā.

(2) Ja komisijai nodots likumprojekts par grozījumiem likumā, kurā grozījumus paredz izdarīt kāds šai komisijai kā

atbildīgajai komisijai jau iepriekš nodots likumprojekts, komisija var:

1) apvienot šos likumprojektus, iesniedzot izskatīšanai pirmajā lasījumā alternatīvu likumprojektu;

2) iekļaut vēlāk nodoto likumprojektu iepriekš nodotajā likumprojektā kā priekšlikumus otrajam vai trešajam lasījumam;

3) virzīt katru minēto likumprojektu izskatīšanai kā atsevišķu likumprojektu.

(3) Šā panta otrās daļas 1. un 2.punkts nav attiecināms uz likumprojektiem, kas paredz grozījumus Latvijas Republikas Satversmē.

(4) Ja atbildīgā komisija nolemj šā panta otrās daļas 2.punktā noteiktajā kārtībā iekļaut kādu vēlāk nodotu likumprojektu iepriekš nodotajā likumprojektā, priekšlikuma statuss ir arī tiem iekļaujamā likumprojekta pantiem (daļām), kurus atbildīgā komisija ir noraidījusi vai ierosinājusi grozīt.

(5) Ja likumprojektu iesniedz Valsts prezidents, Saeimas komisija vai ne mazāk kā pieci deputāti, atbildīgā komisija Prezidija noteiktajā kārtībā aizpilda likumprojekta anotāciju, ietverot tajā iesniedzēja atbildes uz šādiem jautājumiem:

1) kādēļ likums ir vajadzīgs;

2) kāda var būt likuma ietekme uz sabiedrības un tautsaimniecības attīstību;

3) kāda var būt likuma ietekme uz valsts budžetu un pašvaldību budžetiem;

4) kāda var būt likuma ietekme uz spēkā esošo tiesību normu sistēmu;

5) kādām Latvijas starptautiskajām saistībām atbilst likumprojekts;

6) kādas konsultācijas notikušas, sagatavojot likumprojektu;

7) kā tiks nodrošināta likuma izpilde.

(6) *(Izslēgta ar 18.01.2001. likumu)*

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 06.05.1996., 07.10.1998. un 18.01.2001. likumu, kas stājas spēkā 16.02.2001.)

86. (1) Nevienu likumprojektu nedrīkst iekļaut darba kārtībā un izskatīt Saeimas sēdē, pirms tas nav izskatīts atbildīgajā komisijā. Atzinumu un anotāciju par likumprojektu atbildīgā komisija iesniedz Prezidijam. Atzinumu un anotāciju nekavējoties izsniedz deputātiem.

(2) Likumprojektu, ko atbildīgā komisija atbalstījusi, Prezidijs, ievērojot 87.panta 1.punkta prasības, iekļauj Saeimas nākamās kārtējās sēdes darba kārtībā, ja nav iesniegti priekšlikumi par šā likumprojekta iekļaušanu Saeimas citas sēdes darba kārtībā.

(3) Ja likumprojektu ir izstrādājusi un 79.pantā noteiktajā kārtībā iesniegusi komisija, kuru Saeima noteikusi par atbildīgo, likumprojekts virzāms izskatīšanai pirmajā lasījumā bez atkārtotas izskatīšanas atbildīgajā komisijā, ja tas nav nodots arī citām komisijām.

(4) Saeimas sēdē izskatāmi arī tie likumprojekti, kurus atbildīgā komisija noraidījusi, ja:

1) likumprojektu iesniedzis Ministru kabinets;

2) likumprojekts iesniegts Satversmes 78.panta kārtībā;

3) izskatīšanu pieprasa likumprojekta iesniedzējs.

(5) Atbildīgajā komisijā noraidītu likumprojektu, kuru iesniedzis Ministru kabinets vai kurš iesniegts Satversmes 78.panta kārtībā, Prezidijs, ievērojot Kārtības ruļļa 87.panta 1.punkta prasības, iekļauj Saeimas nākamās kārtējās sēdes darba kārtībā, ja nav iesniegti priekšlikumi par šā likumprojekta iekļaušanu Saeimas citas sēdes darba kārtībā.

(6) Atbildīgajā komisijā noraidīts likumprojekts, kuru nav iesniedzis Ministru kabinets un kurš nav iesniegts Satversmes 78.panta kārtībā, uzskatāms par noraidītu, ja 10 dienu laikā no dienas, kad atbildīgās komisijas atzinums ir bijis pieejams deputātiem, iesniedzējs rakstveidā neprasa Prezidijam šā likumprojekta izskatīšanu Saeimas sēdē. Noraidīto likumprojektu var atkārtoti iesniegt izskatīšanai šajā sesijā tikai tad, ja likumprojektu parakstījis vismaz 51 deputāts vai arī tajā izdarīti grozījumi. Ja noraidītajam likumprojektam komisija izstrādājusi alternatīvu likumprojektu, alternatīvo likumprojektu izskata pirmajā lasījumā bez iesniegšanas 79.pantā noteiktajā kārtībā.

(7) Valsts prezidenta, Saeimas komisijas vai ne mazāk kā piecu deputātu iesniegtu likumprojektu līdz balsošanas sākumam par likumprojekta pieņemšanu pirmajā lasījumā var atsaukt, paziņojot par to rakstveidā Prezidijam vai atbildīgajai komisijai vai mutvārdos — atbildīgās komisijas sēdē vai Saeimas sēdē. Par šādu mutvārdu paziņojumu izdarāma atzīme attiecīgās sēdes protokolā.

(8) Ja par likumprojekta atsaukšanu paziņots atbildīgajai komisijai, atbildīgā komisija to dara zināmu Saeimas Administrācijai attiecīgas atzīmes izdarīšanai Likumprojektu reģistrā.

(9) Ne mazāk kā piecu deputātu iesniegts likumprojekts uzskatāms par atsauktu, ja to atsaukuši tik daudzi iesniedzēji, ka nav saglabājies vismaz piecu deputātu atbalsts likumprojektam.

(10) Par likumprojekta atsaukšanu, kas nav izdarīta Saeimas sēdē, paziņo Saeimas Administrācijai attiecīgas atzīmes izdarīšanai Likumprojektu reģistrā.

(11) Ja atsaukts likumprojekts, kuram komisija izstrādājusi alternatīvu likumprojektu, alternatīvo likumprojektu izskata pirmajā lasījumā bez iesniegšanas 79.pantā noteiktajā kārtībā.

(12) Ministru kabineta iesniegtie likumprojekti nav atsaucami bez atbildīgās komisijas atzinuma un Saeimas piekrišanas.

(13) Ja atbildīgā komisija atzīst, ka Ministru kabineta iesniegtais likumprojekts pārstrādājams, pēc šīs komisijas priekšlikuma Saeima var to atdot Ministru kabinetam atpakaļ, nosakot termiņu, kādā pārstrādātais likumprojekts iesniedzams Saeimai.

(06.05.1996. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 07.10.1998., 15.10.2015. un 29.05.2025. likumu, kas stājas spēkā 25.06.2025.)

87. Nevienu likumprojektu nedrīkst izskatīt pirmajā lasījumā, ja:

1) deputātiem nav bijusi nodrošināta iespēja saņemt šo likumprojektu, atbildīgās komisijas atzinumu par to un šā likumprojekta anotāciju vismaz septiņas dienas iepriekš. Šis noteikums nav attiecināms uz Saeimas ārkārtas sesiju vai ārkārtas sēdi, kā arī uz gadījumiem, kad Saeima nolēmusi citādi;

2) tas paredz budžetā papildu izdevumus vai izmaiņas ieņēmumos un tam nav pievienota finanšu ministra atsauksme. Šis noteikums nav attiecināms uz Ministru kabineta iesniegtajiem likumprojektiem, kā arī uz gadījumiem, kad finanšu ministrs atsauksmi nav devis likumā noteiktajā termiņā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 06.05.1996., 17.10.1996., 07.10.1998. un 29.05.2025. likumu, kas stājas spēkā 25.06.2025.)

87.[1] (1) Ja Saeimā izskatīšanai ir iesniegta budžeta likumprojektu pakete, kuras sastāvā ir valsts budžeta likuma vai tā grozījumu projekts un likumprojekti, kuri nosaka vai groza valsts budžetu, tad budžeta likumprojektu pakete pirmajā lasījumā izskatāma pēc kārtas šādā secībā:

1) ar valsts budžetu saistītie likumprojekti;

2) likumprojekts par valsts budžetu.

(1[1]) *(Izslēgta ar 29.05.2025. likumu)*

(2) Debates pirmajā lasījumā atļautas par visu budžeta likumprojektu paketi kopumā, bet balsošana pirmajā lasījumā notiek par katru likumprojektu atsevišķi.

(01.10.1997. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 16.10.2014. un 29.05.2025. likumu, kas stājas spēkā 25.06.2025.)

87.[2] Ja Saeimā izskatīšanai ir iesniegta likumprojektu pakotne, kas paredz institūciju reorganizāciju, un tā satur tikai tādu regulējumu, kas attiecas uz institūciju nosaukumu maiņu, kompetenču pārdali vai citu ar reorganizāciju tieši saistītu tehnisku precizējumu izdarīšanu, tad pirmajā lasījumā debates un balsošana notiek par visu likumprojektu pakotni kopumā.

(22.10.2026. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 31.10.2026.)

88. Izskatot likumprojektu pirmajā lasījumā, atbildīgās komisijas ievēlētais referents (177. p.) sniedz ziņojumu. Pēc ziņojuma atklājamas debates par likumprojektu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 29.05.2025. likumu, kas stājas spēkā 25.06.2025.)

89. (1) Pēc debašu izbeigšanas Saeima lemj par likumprojekta pieņemšanu pirmajā lasījumā.

(2) Ja iesniegti vairāki likumprojekta varianti, Saeima pēc debatēm par visiem projektiem lemj, kuru no tiem pieņems pirmajā lasījumā. Balsojami visi līdz balsošanas sākumam neatsauktie likumprojekti to iesniegšanas secībā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 06.05.1996. likumu, kas stājas spēkā 01.06.1996.)

90. (1) Ja likumprojekts pieņemts pirmajā lasījumā, Saeima lemj (54.p.) par termiņu, kādā iesniedzami priekšlikumi. Ja pirmajā lasījumā pieņemts likumprojekts par valsts budžetu un 90.[1] pantā noteiktajā kārtībā iesniegts Saeimas lēmuma projekts par valsts budžeta likumprojektam (valsts budžeta likumprojektu paketei) paredzēto priekšlikumu iesniegšanas kārtību (formu), tad par termiņu, kādā iesniedzami priekšlikumi otrajam lasījumam, Saeima lemj pēc minētā lēmuma projekta izskatīšanas.

(2) Šo termiņu nedrīkst noteikt īsāku par piecām dienām, izņemot gadījumus, kad likumprojekts atzīts par steidzamu.

(3) *(Izslēgta ar 13.12.2007. likumu.)*

(4) Pēc Saeimas komisijas vai ne mazāk kā 10 deputātu priekšlikuma Saeima lemj (54.p.) par priekšlikumu iesniegšanas termiņa pagarināšanu vai saīsināšanu, ievērojot šā panta otrajā daļā noteikto.

(06.05.1996. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 17.10.1996., 01.10.1997., 13.12.2007. un 29.05.2025. likumu, kas stājas spēkā 25.06.2025.)

90.[1] (1) Saeimas lēmuma projektu par priekšlikumu iesniegšanas kārtību (formu) likumprojektam par budžetu

(budžeta likumprojektu paketei) var iesniegt atbildīgā komisija. Tas iesniedzams vienlaikus ar atzinumu par attiecīgo likumprojektu un nekavējoties izsniedzams deputātiem.

(1[1]) *(Izslēgta ar 29.05.2025. likumu)*

(2) Saeimas lēmuma projekts par priekšlikumu iesniegšanas kārtību (formu) likumprojektam par budžetu (budžeta likumprojektu paketei) nav uzskatāms par patstāvīgo priekšlikumu.

(3) *(Izslēgta ar 16.10.2014. likumu)*

(4) *(Izslēgta ar 16.10.2014. likumu)*

(5) *(Izslēgta ar 16.10.2014. likumu)*

(6) Saeimas lēmuma projektu par grozījumiem Saeimas lēmumā par priekšlikumu iesniegšanas kārtību (formu) likumprojektam par budžetu (budžeta likumprojektu paketei) var iesniegt atbildīgā komisija.

(17.10.1996. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 01.10.1997., 07.10.1998., 16.12.1999., 16.10.2014. un 29.05.2025. likumu, kas stājas spēkā 25.06.2025.)

90.[2] Ja likumprojektu pakotne pieņemta pirmajā lasījumā, Saeima lemj par termiņu, kādā iesniedzami priekšlikumi otrajam lasījumam. Visiem pakotnes likumprojektiem nosakāms viens priekšlikumu iesniegšanas termiņš.

(22.10.2026. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 31.10.2026.)

91. (1) Ja likumprojekts nav pieņemts pirmajā lasījumā, tas uzskatāms par noraidītu un to var atkārtoti iesniegt izskatīšanai šajā sesijā tikai tad, ja likumprojektu parakstījis vismaz 51 deputāts vai arī tajā izdarīti grozījumi.

(2) Ja Saeima pieņēmusi 85.panta otrās daļas 1.punktā noteiktajā kārtībā atbildīgās komisijas izstrādāto alternatīvo likumprojektu, tajā apvienotie likumprojekti nav uzskatāmi par noraidītiem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 06.05.1996. likumu, kas stājas spēkā 01.06.1996.)

92. (1) Likumprojekti, kas pēc atbildīgās komisijas vai 10 deputātu motivēta priekšlikuma ar Saeimas lēmumu atzīti par steidzamiem, apspriežami tikai divos lasījumos. Lēmumu par steidzamību pieņem (54.p.):

1) pirms debatēm par likumprojektu pirmajā lasījumā;

2) *(izslēgts ar 13.12.2007. likumu)*;

3) pēc lēmuma par likumprojekta izskatīšanas turpināšanu (39.p.).

(2) Ja iesniegts priekšlikums atzīt par steidzamu kādu no alternatīvajiem likumprojektiem, lēmumu par steidzamību pieņem (54.p.) pirms balsošanas par šo likumprojektu pirmajā lasījumā.

(3) Ja likumprojekts, kas atzīts par steidzamu, pieņemts pirmajā lasījumā, Saeima lemj (54.p.), kad tas tiks izskatīts otrajā lasījumā. Ja neviens no klātesošajiem, kas saskaņā ar 95.pantu ir tiesīgi iesniegt priekšlikumus, neiebilst, priekšlikumu iesniegšanas termiņu var nenoteikt un par steidzamu atzīto likumprojektu izskatīt otrajā lasījumā tūdaļ pēc tā pieņemšanas pirmajā lasījumā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 06.05.1996., 07.10.1998., 13.12.2007. un 29.05.2025. likumu, kas stājas spēkā 25.06.2025.)

93. Pēc atbildīgās komisijas vai 10 deputātu priekšlikuma Saeima ar klātesošo deputātu absolūto balsu vairākumu var atcelt lēmumu, ar kuru likumprojekts atzīts par steidzamu (54. p.). Atbildīgā komisija vai 10 deputāti līdz ar priekšlikumu par steidzamības atcelšanu var ierosināt, lai tiek pagarināts priekšlikumu iesniegšanas termiņš otrajam lasījumam.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 16.12.1999., 28.10.2004. un 29.05.2025. likumu, kas stājas spēkā 25.06.2025.)

94. Likumprojektu otrajam lasījumam, pieaicinot Saeimas juridiskā dienesta un valsts valodas speciālistus, sagatavo atbildīgā komisija, dodot atzinumus par iesniegtajiem priekšlikumiem un, ja nepieciešams, pievienojot savus priekšlikumus.

95. (1) Priekšlikumus par grozījumiem likumprojektā vai Saeimas lēmuma projektā var iesniegt:

1) Valsts prezidents;

2) Saeimas komisija;

3) frakcija, politiskais bloks;

4) deputāts;

5) Ministru kabineta loceklis;

6) Ministru kabineta locekļa pilnvarojumā tā parlamentārais sekretārs;

7) Saeimas juridiskais dienests, ja šie priekšlikumi attiecas uz likumdošanas tehniku un kodifikāciju;

8) tiesībsargs.

(2) Priekšlikumi iesniedzami rakstveidā atbildīgajai komisijai vai Saeimas Administrācijai, kas tos nekavējoties nodod atbildīgajai komisijai. Ja atbilstoši Kārtības ruļļa 90.^{1} pantam noteikta priekšlikumu iesniegšanas kārtība (forma) likumprojektam par budžetu, priekšlikumi iesniedzami šajā lēmumā noteiktajā kārtībā.

(2^{1}) Priekšlikumi par šā likuma 87.^{2} pantā paredzētajiem likumprojektiem iesniedzami tikai tad, ja tie atbilst attiecīgajā likumprojektā paredzētā tiesiskā regulējuma mērķim. Ja iesniegti citi priekšlikumi, tos atbildīgā komisija neizskata un nepievieno likumprojektam, virzot to izskatīšanai otrajā un trešajā lasījumā.

(3) *(Izslēgta ar 07.10.1998. likumu)*

(4) Priekšlikumus likumprojektam par valsts budžetu un ar valsts budžetu saistītiem likumprojektiem atbildīgā komisija apkopo un nekavējoties nosūta Ministru kabinetam, vienlaikus paziņojot, kad priekšlikumi tiks izskatīti komisijā.

(5) Šā panta ceturtajā daļā minētajiem priekšlikumiem alternatīvus priekšlikumus Ministru kabinets var iesniegt līdz brīdim, kad atbildīgā komisija pieņem lēmumu par attiecīgā likumprojekta iesniegšanu izskatīšanai otrajā lasījumā.

(06.05.1996. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 17.10.1996., 07.10.1998., 15.05.2008., 14.05.2009., 16.10.2014., 15.10.2015., 29.05.2025. un 22.10.2026. likumu, kas stājas spēkā 31.10.2026.)

95.^{1} (1) Priekšlikumu, kas iesniegts 95.pantā noteiktajā kārtībā, tā iesniedzējs var atsaukt līdz balsošanai par to Saeimas sēdē. Priekšlikumu, kuru iesniedzis Ministru kabineta locekļa parlamentārais sekretārs, var atsaukt arī attiecīgais Ministru kabineta loceklis.

(2) Priekšlikumu, kas atbalstīts atbildīgajā komisijā, var atsaukt tikai ar atbildīgās komisijas piekrišanu.

(3) Priekšlikumu atsauc, paziņojot par to rakstveidā Prezidijam vai atbildīgajai komisijai vai mutvārdos atbildīgās komisijas sēdē vai Saeimas sēdē. Ja par priekšlikuma atsaukšanu paziņots mutvārdos atbildīgās komisijas sēdē, par to izdarāma atzīme attiecīgās sēdes protokolā.

(06.05.1996. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 07.10.1998., 16.10.2014. un 29.05.2025. likumu, kas stājas spēkā 25.06.2025.)

95.[2] (1) Atzinumu par priekšlikumu likumprojektam par valsts budžetu un ar valsts budžetu saistītiem likumprojektiem Ministru kabinets rakstveidā var iesniegt:

1) līdz brīdim, kad atbildīgā komisija uzsākusi attiecīgā likumprojekta sagatavošanu izskatīšanai Saeimas sēdē, ja priekšlikums iesniegts 95. pantā noteiktajā kārtībā;

2) piecu dienu laikā pēc atbildīgās komisijas sēdes, ja priekšlikumu izteikusi atbildīgā komisija.

(2) Ja Ministru kabinets šā panta pirmajā daļā minētajā termiņā atzinumu par priekšlikumu likumprojektam par valsts budžetu vai ar to saistītu likumu neiesniedz, uzskatāms, ka tas priekšlikumu atbalsta.

(01.10.1997. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 29.05.2025. likumu, kas stājas spēkā 25.06.2025.)

96. (1) Nevienu likumprojektu nedrīkst iekļaut darba kārtībā un izskatīt otrajā lasījumā, ja:

1) tam nav pievienoti visi noteiktā termiņā un kārtībā (90., 92. un 95. p.) iesniegtie priekšlikumi, izņemot priekšlikumus, kurus to iesniedzēji atsaukuši;

2) otrajam lasījumam sagatavotais likumprojekts un visi noteiktā termiņā un kārtībā iesniegtie priekšlikumi nav bijuši pieejami deputātiem vismaz piecas dienas iepriekš. Šis noteikums neattiecas uz likumprojektiem, kas atzīti par steidzamiem.

(2) Priekšlikumi pēc iespējas sakārtojami 101. pantā norādītajā secībā.

(3) Ja atbildīgā komisija 85.panta otrās daļas 2.punktā noteiktajā kārtībā iekļāvusi kādu vēlāk nodotu likumprojektu iepriekš nodotajā likumprojektā kā priekšlikumus otrajam lasījumam, Saeimas sēdes darba kārtībā iekļauj likumprojektu otrajā lasījumā, norādot, kuri likumprojekti tajā iekļauti kā priekšlikumi.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 06.05.1996. likumu, kas stājas spēkā 01.06.1996.)

96.[1] (1) Nevienu likumprojektu par valsts budžetu nedrīkst izskatīt otrajā lasījumā, ja:

1) tam nav pievienoti:

a) visi noteiktajā termiņā (90.un 92.p.) un kārtībā (90.1 un 95.p.) iesniegtie priekšlikumi (arī Ministru kabineta alternatīvie priekšlikumi), izņemot priekšlikumus, kurus to iesniedzēji atsaukuši,

b) atbildīgās komisijas atzinumi par priekšlikumiem (arī alternatīvajiem priekšlikumiem),

c) atbildīgās komisijas priekšlikumi,

d) visi noteiktajā termiņā un kārtībā iesniegtie Ministru kabineta atzinumi par priekšlikumiem;

2) šā panta pirmajā punktā minētie dokumenti nav bijuši pieejami deputātiem vismaz piecas dienas iepriekš. Šis

noteikums neattiecas uz likumprojektiem, kuri atzīti par steidzamiem;

3) nav pieņemti ar valsts budžetu saistītie likumprojekti.

(1^1) *(Izslēgta ar 29.05.2025. likumu)*

(2) Kārtību, kādā sakārtojami priekšlikumi likumprojektam par valsts budžetu, nosaka atbildīgā komisija.

(17.10.1996. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 01.10.1997., 16.12.1999., 16.10.2014. un 29.05.2025. likumu, kas stājas spēkā 25.06.2025.)

97. Izskatot likumprojektu otrajā lasījumā, referents (177. p.) sniedz ziņojumu, pēc kura tiek uzsākta likumprojekta izskatīšana pa pantiem.

98. (1) Otrajā lasījumā debates ir atļautas tikai par konkrēto iesniegto priekšlikumu. Ja priekšlikums ir atsaukts, debates par to nenotiek.

(2) Likumprojekta pielikums izskatāms atsevišķi. Saeima pēc atbildīgās komisijas vai ne mazāk kā piecu deputātu priekšlikuma lemj (54.p.), vai pielikums izskatāms pirms vai pēc likumprojekta attiecīgā panta vai pēc visu likumprojekta pantu izskatīšanas.

(3) Izskatot likumprojektu par valsts budžetu, debates var notikt par vairākiem priekšlikumiem vienlaikus, ja tas izriet no iesniegtā priekšlikuma.

(4) Pēc debatēm par valsts budžeta likuma vai tā grozījumu likuma projektu runā, ja to vēlas, Ministru prezidents vai Ministru kabineta pārstāvis apspriežamajā lietā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 06.05.1996., 17.10.1996. un 29.05.2025. likumu, kas stājas spēkā 25.06.2025.)

99. (1) Otrajā lasījumā notiek balsošana par katru priekšlikumu.

(2) Ja par pantu nav iesniegti priekšlikumi, par to atsevišķi nebalso.

(3) Izskatot likumprojektu par valsts budžetu, balso par priekšlikumu kopumā, vienlaikus izdarot grozījumus, ja nepieciešams, vairākos pantos. Ja šāds priekšlikums ir pieņemts vai noraidīts, tas ir pieņemts vai noraidīts attiecībā uz visiem pantiem, kuros tas paredz grozījumus.

(4) *(Izslēgta ar 29.05.2025. likumu)*

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 06.05.1996., 17.10.1996., 16.10.2014. un 29.05.2025. likumu, kas stājas spēkā 25.06.2025.)

100. Otrajā lasījumā balsojami tikai tie priekšlikumi, kuri noteiktā termiņā (90. un 92. p.) iesniegti atbildīgajai komisijai vai Saeimas Administrācijai un līdz balsošanai nav atsaukti, kā arī atbildīgās komisijas priekšlikumi.

(29.05.2025. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 25.06.2025.)

101. (1) Iesniegtos priekšlikumus uz balsošanu liek šādā secībā:

1) priekšlikumus par attiecīgā panta vai tā daļas izslēgšanu no likumprojekta;

2) priekšlikumus, kuri visvairāk atšķiras no atbildīgās komisijas priekšlikuma;

3) priekšlikumus, kuri mazāk būtiski atšķiras no atbildīgās komisijas priekšlikuma;

4) atbildīgās komisijas priekšlikumus.

(2) Ja balsošanas secību nevar noteikt pēc minētajām pazīmēm, to nosaka sēdes vadītājs.

(3) Secību, kādā balsojami priekšlikumi likumprojektam par valsts budžetu, nosaka Saeima pēc atbildīgās komisijas priekšlikuma.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 17.10.1996. un 29.05.2025. likumu, kas stājas spēkā 25.06.2025.)

102. Par pieņemtu uzskatāms tas priekšlikums, kurš saņēmis klātesošo deputātu absolūto balsu vairākumu.

103. Viena un tā paša likumprojekta dažādu daļu vienlaicīga izskatīšana otrajā un trešajā lasījumā nav pieļaujama.

104. (1) Pēc visu priekšlikumu izskatīšanas sēdes vadītājs liek uz balsošanu likumprojektu kopumā ar pieņemtajiem priekšlikumiem.

(2) Ja Saeima šādā veidā pieņēmusi likumprojektu, tas nododams atpakaļ atbildīgajai komisijai sagatavošanai trešajam lasījumam. Pēc likumprojekta pieņemšanas otrajā lasījumā Saeima lemj (54. p.) par termiņu, kādā iesniedzami priekšlikumi. Šo termiņu nedrīkst noteikt īsāku par piecām dienām. Šā likuma $87.^2$ pantā minētajiem likumprojektiem nosaka vienu priekšlikumu iesniegšanas termiņu.

(3) Ja Saeima likumprojektu otrajā lasījumā nepieņem, to nodod atpakaļ atbildīgajai komisijai un tas var tikt no jauna iesniegts izskatīšanai otrajā lasījumā, ievērojot 94. un 96. panta noteikumus.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 22.10.2026. likumu, kas stājas spēkā 31.10.2026.)

105. Ja Saeima 104. panta pirmajā daļā noteiktajā kārtībā nobalso kopumā par likumprojektu, kas atzīts par steidzamu, likums uzskatāms par pieņemtu.

106. Likumprojektu trešajam lasījumam, pieaicinot Saeimas juridiskā dienesta un valsts valodas speciālistus, sagatavo atbildīgā komisija, dodot atzinumus par iesniegtajiem priekšlikumiem un, ja nepieciešams, pievienojot savus priekšlikumus.

107. Priekšlikumi pēc likumprojekta izskatīšanas otrajā lasījumā iesniedzami 95. pantā noteiktajā kārtībā. Priekšlikumus, kas otrajā lasījumā, balsojot par tiem atsevišķi, tika noraidīti vai tiek noraidīti tāpēc, ka deputāti piekrīt atbildīgās komisijas atzinumam, nevar atkārtoti iesniegt pēc otrā lasījuma. Šādus priekšlikumus atbildīgā komisija neizskata un nepievieno projektam, virzot to izskatīšanai trešajā lasījumā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 02.03.2006. likumu, kas stājas spēkā 06.04.2006.)

108. (1) Nevienu likumprojektu nedrīkst iekļaut darba kārtībā un izskatīt trešajā lasījumā, ja:

1) tam nav pievienoti visi noteiktā termiņā un kārtībā (104. un 95. p.) iesniegtie priekšlikumi, izņemot tos priekšlikumus, kurus to iesniedzēji atsaukuši;

2) trešajam lasījumam sagatavotais likumprojekts un visi noteiktā termiņā un kārtībā iesniegtie priekšlikumi nav bijuši pieejami deputātiem vismaz piecas dienas iepriekš.

(2) Priekšlikumi pēc iespējas sakārtojami 101. pantā norādītajā secībā.

(3) Ja atbildīgā komisija 85.panta otrās daļas 2.punktā noteiktajā kārtībā iekļāvusi kādu vēlāk nodotu likumprojektu iepriekš nodotajā likumprojektā kā priekšlikumus trešajam lasījumam, Saeimas sēdes darba kārtībā iekļauj likumprojektu trešajā lasījumā, norādot, kuri likumprojekti tajā iekļauti kā priekšlikumi.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 06.05.1996. likumu, kas stājas spēkā 01.06.1996.)

109. Izskatot likumprojektu trešajā lasījumā, referents (177. p.) sniedz ziņojumu. Apspriežami un balsojami tikai tie priekšlikumi, kuri iesniegti pēc otrā lasījuma.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 29.05.2025. likumu, kas stājas spēkā 25.06.2025.)

110. Trešajā lasījumā balsojami tikai tie priekšlikumi (arī priekšlikumi par pārejas noteikumiem), kuri noteiktā termiņā (104. p.) iesniegti atbildīgajai komisijai vai Saeimas Administrācijai un līdz balsošanai nav atsaukti, kā arī atbildīgās komisijas priekšlikumi.

(29.05.2025. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 25.06.2025.)

111. (1) Ja nepieciešams, pārejas noteikumu veidā nosakāma likuma piemērošanas kārtība, kā arī dodami likuma darbības nodrošināšanai nepieciešamie uzdevumi.

(2) Ja, pieņemot likumprojektu, rodas pretrunas ar spēkā esošajiem likumiem, Saeimai jānosaka, ka jaunais likums vai tā atsevišķas daļas stāsies spēkā vienlaikus ar grozījumiem spēkā esošajos likumos.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 29.05.2025. likumu, kas stājas spēkā 25.06.2025.)

112. Pēc visu priekšlikumu izskatīšanas sēdes vadītājs liek uz balsošanu likumprojektu kopumā ar pieņemtajiem priekšlikumiem.

113. Ja Saeima likumprojektu trešajā lasījumā nepieņem, to nodod atpakaļ atbildīgajai komisijai un tas var tikt no jauna iesniegts izskatīšanai trešajā lasījumā, ievērojot 107. un 108. panta noteikumus.

114. (1) Likumprojekts uzskatāms par pieņemtu un līdz ar to kļūst par likumu, ja tas apspriests trijos lasījumos, bet šā panta otrajā daļā paredzētajos gadījumos — divos lasījumos un, balsojot par to kopumā, ieguvis klātesošo deputātu absolūto balsu vairākumu.

(2) Divos lasījumos pieņem:

1) likumprojektus, kas atzīti par steidzamiem;

2) valsts budžeta likumu vai tā grozījumu likuma projektu;

3) likumprojektu, kas paredz starptautiskā līguma apstiprināšanu, un likumprojektu, kas groza likumu, ar kuru apstiprina starptautisko līgumu.

(06.05.1996. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 16.10.2014. un 29.05.2025. likumu, kas stājas spēkā 25.06.2025.)

114.[1] Ja Saeimas pieņemtā likuma saturs pēc būtības atšķiras no iesniegtā likumprojekta un tā anotācijas, atbildīgā komisija nodrošina paskaidrojoša ziņojuma sagatavošanu. Tajā ietver tiesiskā regulējuma aprakstu, kā arī informāciju par likuma mērķi un būtiskākajām izmaiņām, salīdzinot ar iesniegto likumprojektu. Ziņojumu paraksta atbildīgās

komisijas priekšsēdētājs un sekretārs. Pēc tam to publicē Saeimas tīmekļvietnē. Ziņojuma sagatavošanas kārtību un termiņu nosaka Prezidijs.

(29.05.2025. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 25.06.2025. Sk. pārejas noteikumu 19. punktu)

115. (1) Ja Valsts prezidents Satversmes 71.panta kārtībā ir prasījis likuma otrreizēju caurlūkošanu, Saeima nākamajā sēdē bez debatēm nodod Valsts prezidenta motivētos iebildumus atbildīgajai komisijai un citām komisijām un lemj par termiņu, kādā iesniedzami priekšlikumi un likums atkārtoti izskatāms.

(2) Atkārtoti izskatot likumu, piemērojami noteikumi par likumprojekta izskatīšanu trešajā lasījumā, bet izskatāmi tikai Valsts prezidenta iebildumi un priekšlikumi, kas ir saistīti ar Valsts prezidenta izteiktajiem iebildumiem.

(07.10.1998. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 03.11.1998.)

116. Saeimas pieņemtos likumus Prezidijs nosūta Valsts prezidentam izsludināšanai, atzīmējot teksta beigās likuma pieņemšanas gadu un dienu šādi: "Likums Saeimā pieņemts (datums)."

3. Patstāvīgo priekšlikumu izskatīšana

(Nodaļa 07.10.1998. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 03.11.1998.)

117. (1) Patstāvīgais priekšlikums iesniedzams Saeimas lēmuma projekta veidā. To var iesniegt:

1) ne mazāk kā 10 deputāti;

2) Saeimas komisija.

(2) Patstāvīgais priekšlikums iesniedzams rakstveidā Saeimas Administrācijai, kas tā kopijas nekavējoties izsniedz deputātiem.

(3) Izņemot likumā paredzētos gadījumus, nav pieļaujams iekļaut patstāvīgajā priekšlikumā normatīva rakstura punktus.

(4) Ja iesniegtie patstāvīgie priekšlikumi bijuši pieejami deputātiem vismaz 72 stundas pirms attiecīgās sēdes, Prezidijs ziņo par tiem Saeimai uzreiz pēc ziņojumiem par saņemtajiem likumprojektiem. Pēc ne mazāk kā piecu deputātu priekšlikuma Saeima var nolemt (54.p.), ka Prezidijs ziņo arī par tiem iesniegtajiem patstāvīgajiem priekšlikumiem, kas nav bijuši pieejami deputātiem vismaz 72 stundas pirms attiecīgās sēdes.

(5) Ziņojot par patstāvīgo priekšlikumu, norāda, kas to iesniedzis un kāds ir attiecīgā Saeimas lēmuma projekta nosaukums. Pēc tam, izņemot šā panta divpadsmitajā daļā paredzētos gadījumus, sēdes vadītājs noskaidro, vai ir iebildumi pret šā patstāvīgā priekšlikuma iekļaušanu šīs sēdes darba kārtībā.

(6) Ja iebildumi netiek celti, patstāvīgais priekšlikums uzskatāms par iekļautu šīs sēdes darba kārtības beigās.

(7) Ja Ministru prezidents vai kaut viens deputāts iebilst, Saeima lemj (54.p.) par šā patstāvīgā priekšlikuma iekļaušanu Saeimas nākamās sēdes darba kārtībā.

(8) Ja Saeima patstāvīgo priekšlikumu neiekļauj Saeimas nākamās sēdes darba kārtībā un nav iesniegts neviens priekšlikums par tā nodošanu Saeimas komisijai, patstāvīgais priekšlikums uzskatāms par noraidītu.

(9) Par iesniegtajiem priekšlikumiem attiecībā uz patstāvīgo priekšlikumu nodošanu komisijai Saeima lemj (54.p.) to iesniegšanas secībā. Ja Saeima nodevusi patstāvīgo priekšlikumu vairākām komisijām, tā nosaka atbildīgo komisiju.

(10) Ja Saeima nepieņem lēmumu par patstāvīgā priekšlikuma nodošanu komisijai, patstāvīgais priekšlikums uzskatāms par noraidītu.

(11) Gadījumos, kad patstāvīgais priekšlikums nodots izskatīšanai komisijā, priekšlikumi par grozījumiem tajā iesniedzami piecu dienu laikā, ja Saeima nav lēmusi (54.p.) citādi.

(12) Ja patstāvīgo priekšlikumu par uzņemšanu Latvijas pilsonībā par īpašiem nopelniem Latvijas labā neiesniedz Pilsonības, migrācijas un sabiedrības saliedētības komisija, pēc Prezidija ziņojuma tas uzskatāms par nodotu Pilsonības, migrācijas un sabiedrības saliedētības komisijai.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 19.01.2012., 16.10.2014., 15.10.2015. un 29.05.2025. likumu, kas stājas spēkā 25.06.2025.)

118. (1) Ja patstāvīgais priekšlikums nav nodots komisijai, Saeimas sēdē par to referē pirmais no priekšlikuma iesniedzējiem, ja viņi nav vienojušies citādi. Šajā gadījumā patstāvīgais priekšlikums izskatāms vienā lasījumā, bet priekšlikumi par grozījumiem tajā nav izskatāmi.

(2) Ja patstāvīgais priekšlikums nodots komisijai, tā sniedz atzinumu par patstāvīgo priekšlikumu, bet gadījumos, kad iesniegti priekšlikumi par grozījumiem patstāvīgajā priekšlikumā, — arī atzinumus par šiem priekšlikumiem un, ja nepieciešams, pievieno savus priekšlikumus.

(3) Komisija, kurai nodots patstāvīgais priekšlikums, var iesniegt alternatīvu patstāvīgo priekšlikumu. Šajā gadījumā nav piemērojami 117.panta ceturtās — vienpadsmitās daļas noteikumi.

(4) Nevienu patstāvīgo priekšlikumu, kurš nodots izskatīšanai komisijā, nevar izskatīt Saeimas sēdē, ja deputātiem nav pieejami:

1) komisijas atzinums par patstāvīgo priekšlikumu;

2) visi noteiktā termiņā un kārtībā iesniegtie priekšlikumi par grozījumiem patstāvīgajā priekšlikumā un komisijas atzinumi par tiem;

3) finanšu ministra atsauksme, ja patstāvīgais priekšlikums paredz budžetā neparedzētus izdevumus.

(5) Par patstāvīgo priekšlikumu, kurš nodots iepriekšējai izskatīšanai komisijā, Saeimas sēdē ziņo attiecīgās komisijas ievēlētais referents.

(6) Ja nav priekšlikumu par grozījumiem patstāvīgajā priekšlikumā, tas izskatāms vienā lasījumā.

(7) Ja komisija, kurai nodots patstāvīgais priekšlikums, iesniegusi alternatīvu patstāvīgo priekšlikumu, Saeima pēc debatēm par abiem patstāvīgajiem priekšlikumiem balso, kuru no tiem pieņems.

(8) Ja iesniegti priekšlikumi par grozījumiem patstāvīgajā priekšlikumā, tas izskatāms divos lasījumos. Pirmajā lasījumā referents ziņo un notiek debates par patstāvīgā priekšlikuma vispārīgajiem principiem, kā arī Saeima lemj par iesniegtā Saeimas lēmuma projekta pieņemšanu pirmajā lasījumā. Ja Saeima patstāvīgo priekšlikumu pirmajā lasījumā nepieņem, tas uzskatāms par noraidītu.

(9) Patstāvīgā priekšlikuma otrais lasījums, ja Saeima nav lēmusi citādi, seko tūdaļ pēc pirmā lasījuma. Tam piemērojami noteikumi par likumprojektu izskatīšanu otrajā lasījumā.

(10) Saeimas komisija, kas iesniegusi patstāvīgo priekšlikumu, vai katrs no deputātiem, kas parakstījis patstāvīgo priekšlikumu, var atsaukt savu atbalstu tam. Atsaukšana pieļaujama līdz balsošanai par patstāvīgā priekšlikuma pieņemšanu pirmajā lasījumā.

(11) Atsauktu priekšlikumu var uzturēt komisija, kurai tas nodots.

(12) Ja atsaukts patstāvīgais priekšlikums, kuram komisija izstrādājusi alternatīvu patstāvīgo priekšlikumu, alternatīvais patstāvīgais priekšlikums izskatāms, ievērojot šā panta trešās daļas noteikumu.

(13) Patstāvīgais priekšlikums, kuru atbildīgā komisija ir noraidījusi, uzskatāms par noraidītu, ja 10 dienu laikā no dienas, kad atbildīgās komisijas atzinums ir bijis pieejams deputātiem, iesniedzējs rakstveidā neprasa Prezidijam šā patstāvīgā priekšlikuma izskatīšanu Saeimas sēdē.

(14) Likumā par budžetu un finanšu vadību un likumā "Par Latvijas pārstāvību Eiropas Stabilitātes mehānisma Valdē un Direktoru padomē" noteiktajos gadījumos Saeimā izskatāmie lēmuma projekti nav uzskatāmi par patstāvīgajiem priekšlikumiem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 09.06.2011., 16.10.2014. un 29.05.2025. likumu, kas stājas spēkā 25.06.2025.)

3.[1] Ministru kabineta locekļu ziņojumi

(Nodaļa 15.05.2008. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 05.06.2008.)

118.[1] (1) Ministru prezidents ne vēlāk kā 1.martā rakstveidā iesniedz Saeimai ikgadējo ziņojumu par Ministru kabineta paveikto un iecerēto darbību. Šā ziņojuma kopijas nekavējoties izsniedz deputātiem. Ja ziņojuma iesniegšanas dienā Ministru prezidents šajā amatā ir mazāk par sešiem mēnešiem, viņš minēto ziņojumu iesniedz ne vēlāk kā deviņus mēnešus pēc stāšanās amatā.

(2) Ja nav priekšlikuma vai prasības par Saeimas ārkārtas sesijas vai ārkārtas sēdes sasaukšanu, Prezidijs ikgadējo ziņojumu par Ministru kabineta paveikto un iecerēto darbību iekļauj Saeimas sēdes darba kārtībā ne agrāk kā 10 un ne vēlāk kā 30 dienas pēc tā iesniegšanas.

(3) Izskatot Saeimas sēdē ikgadējo ziņojumu par Ministru kabineta paveikto un iecerēto darbību, Ministru prezidents ziņo par to, pēc tam tiek atklātas debates. Pēc debatēm runā, ja to vēlas, vienīgi Ministru prezidents.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 29.05.2025. likumu, kas stājas spēkā 25.06.2025.)

118.[2] (1) Ja Ministru prezidents iesniedz Saeimai priekšlikumu dot Saeimas sēdē vārdu viņam vai ministram (vienam vai vairākiem) ziņojumam par konkrēto tēmu, vienlaikus ar priekšlikumu iesniedzams arī attiecīgs rakstveida ziņojums. Priekšlikumā norāda, kurš ministrs vai kuri ministri ziņos par to. Ziņojuma kopijas nekavējoties izsniedz deputātiem un nosūta attiecīgajai Saeimas komisijai.

(2) Ja nav priekšlikuma vai prasības par Saeimas ārkārtas sesijas vai ārkārtas sēdes sasaukšanu, Prezidijs Ministru prezidenta priekšlikumu iekļauj Saeimas nākamās kārtējās sēdes darba kārtībā un Saeima lemj, vai ziņojums par konkrēto tēmu iekļaujams Saeimas nākamās kārtējās sēdes darba kārtībā.

(3) Pēc Ministru prezidenta vai ministra ziņojuma par konkrēto tēmu Saeimas sēdē tiek atklātas debates. Pēc debatēm runā, ja to vēlas, vienīgi Ministru prezidents un ministrs, kas sniedzis ziņojumu.

(4) Saeima balso par Ministru prezidenta vai attiecīgā ministra ziņojuma pieņemšanu.

118.[3] (1) Ārlietu ministrs ne vēlāk kā 16.janvārī iesniedz Saeimai ar Ministru prezidentu saskaņotu ikgadējo ziņojumu par paveikto un iecerēto darbību valsts ārpolitikā, ietverot šajā ziņojumā arī informāciju par paveikto un iecerēto turpmāko darbību Eiropas Savienības jautājumos. Šā ziņojuma kopijas nekavējoties izsniedz deputātiem.

(2) Ja nav priekšlikuma vai prasības par Saeimas ārkārtas sesijas vai ārkārtas sēdes sasaukšanu, Prezidijs ikgadējo ārlietu ministra ziņojumu iekļauj izskatīšanai Latvijas Republikas starptautiskās *(de jure)* atzīšanas dienai tuvākajā Saeimas kārtējā sēdē.

(3) Saeimas sēdē, kurā tiek izskatīts minētais ziņojums, ārlietu ministrs ziņo par to, pēc tam tiek atklātas debates. Pēc debatēm runā, ja to vēlas, vienīgi ārlietu ministrs.

(28.10.2010. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 11.11.2010.)

118.[4] (1) Ministru kabinets ik pēc diviem gadiem līdz attiecīgā gada 15. septembrim iesniedz Saeimai ziņojumu par paveikto un iecerēto darbību valsts valodas saglabāšanai, aizsardzībai, attīstīšanai un ietekmes palielināšanai. Šā ziņojuma kopijas nekavējoties izsniedz deputātiem.

(2) Ja nav priekšlikuma vai prasības par Saeimas ārkārtas sesijas vai ārkārtas sēdes sasaukšanu, Prezidijs Ministru kabineta ziņojumu iekļauj izskatīšanai Valsts valodas dienai tuvākajā Saeimas kārtējā sēdē.

(3) Saeimas sēdē, kurā tiek izskatīts minētais ziņojums, Ministru kabineta pārstāvis ziņo par to, pēc tam tiek atklātas debates. Pēc debatēm runā, ja to vēlas, vienīgi Ministru kabineta pārstāvis.

(27.02.2025. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 28.03.2025.)

118.[5] (1) Ministru kabinets reizi gadā iesniedz Saeimai Latvijas vidēja termiņa Fiskāli strukturālo plānu vai tā gadskārtējo progresa ziņojumu. Šā ziņojuma kopijas nekavējoties izsniedz deputātiem.

(2) Ja nav priekšlikuma vai prasības par Saeimas ārkārtas sesijas vai ārkārtas sēdes sasaukšanu, Prezidijs Latvijas vidēja termiņa Fiskāli strukturālo plānu vai tā gadskārtējo progresa ziņojumu iekļauj Saeimas sēdes darba kārtībā ne agrāk kā 10 un ne vēlāk kā 20 dienas pēc tā iesniegšanas.

(3) Saeimas sēdē, kurā tiek izskatīts minētais ziņojums, finanšu ministrs ziņo par to, pēc tam tiek atklātas debates. Pēc debatēm runā, ja to vēlas, vienīgi finanšu ministrs.

(29.05.2025. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 25.06.2025.)

4. Jautājumu izskatīšana

(Nodaļa 07.10.1998. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 03.11.1998.)

119. (1) Ne mazāk kā pieci deputāti var rakstveidā iesniegt jautājumu Ministru prezidentam, Ministru prezidenta biedram, ministram un Latvijas Bankas prezidentam par šo amatpersonu kompetencē esošajām lietām.

(2) Jautājums formulējams tā, lai uz to būtu iespējams atbildēt īsi un konkrēti. Nav pieļaujams jautājumā ietvert vērtējumu.

(3) Ja deputāti uzskata, ka jautājums ir steidzams, tas iesniedzams ar atzīmi "steidzams" un motivāciju par steidzamību.

(4) Jautājums iesniedzams Saeimas Administrācijai, kas to Prezidija noteiktajā kārtībā fiksē Jautājumu reģistrā un paziņo amatpersonai, kurai jautājums adresēts.

(5) Par iesniegtajiem jautājumiem, uz kuriem nav atzīmes "steidzams", Prezidija noteiktajā kārtībā izliekams paziņojums Saeimas telpās. Steidzamu jautājumu kopijas nekavējoties izsniedz deputātiem.

(6) Saeimas kārtējās sēdes laikā Prezidijs ziņo par iesniegtajiem jautājumiem, norādot, kas jautājumu iesniedzis un kam tas adresēts.

(7) Pēc Prezidija ziņojuma pirmais jautājuma parakstītājs vai kāds cits no parakstītājiem pēc viņu savstarpējas vienošanās var izteikties, lai motivētu jautājumu, ja par to norādīts, iesniedzot jautājumu. Runas laiks šajā gadījumā nedrīkst pārsniegt vienu minūti.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 16.10.2014. un 15.10.2015. likumu, kas stājas spēkā 27.10.2015.)

120. (1) Kārtējās sesijas laikā Prezidijs nosaka laiku atbilžu sniegšanai uz jautājumiem. Šis laiks nevar būt ilgāks par vienu stundu.

(2) Vienlaikus ar Saeimas kārtējās sēdes darba kārtības izziņošanu Prezidijs izziņo to jautājumu sarakstu, uz kuriem noteiktajā laikā tiks sniegtas atbildes. Šajā sarakstā Jautājumu reģistrā fiksētajā secībā iekļaujamas atbildes uz tiem jautājumiem, kuri iesniegti ne vēlāk kā vismaz sešas dienas pirms sēdes.

(3) Jautājumu sarakstā iekļaujams pilns jautājumu teksts, Jautājumu reģistra numurs, norādāmi deputāti, kas jautājumu iesnieguši, kā arī amatpersona, kurai tas adresēts.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 16.12.1999. un 28.10.2004. likumu, kas stājas spēkā 26.11.2004.)

121. (1) Atbildi uz jautājumu sniedz amatpersona, kurai tas adresēts, izņemot šādus gadījumus:

1) atbildi uz jautājumu, kas adresēts Ministru prezidentam, viņa pilnvarojumā var sniegt Ministru prezidenta biedrs vai ministrs;

2) atbildi uz jautājumu, kas adresēts Ministru prezidenta biedram, viņa pilnvarojumā var sniegt ministrs;

3) *(izslēgts ar 16.10.2014. likumu)*;

4) atbildi uz jautājumu, kas adresēts Latvijas Bankas prezidentam, viņa pilnvarojumā var sniegt Latvijas Bankas prezidenta vietnieks.

(2) Atbildi uz jautājumu, kas nav steidzams, attiecīgā amatpersona iesniedz rakstveidā Saeimas Administrācijai ne vēlāk kā iepriekšējā dienā pirms termiņa, kas noteikts atbildēm uz iesniegtajiem jautājumiem, vai sniedz to mutvārdos.

(3) Atbildi uz steidzamu jautājumu sniedz, ja jautājums iesniegts ne vēlāk kā 48 stundas pirms Saeimas attiecīgās sēdes.

(4) Jautājumus un mutvārdos sniegtās atbildes fiksē fonogrammā, pēc kuras sagatavo stenogrammu. Stenogrammu kopā ar rakstveidā sniegtajām atbildēm publicē oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis".

(5) Ja jautājuma iesniedzēji paziņo, ka iesniegtā rakstveida atbilde viņus apmierina, laiks šīs atbildes sniegšanai netiek noteikts.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 16.12.1999., 28.10.2004., 16.10.2014. un 15.10.2015. likumu, kas stājas spēkā 27.10.2015.)

122. (1) Jautājumu uzdošanu un atbilžu sniegšanu vada Saeimas priekšsēdētājs vai kāds no viņa biedriem, kas pēc jautājumu iesniedzēju vai atbilžu devēju priekšlikuma var izdarīt izsludinātajā atbilžu sniegšanas kārtībā tikai šādus grozījumus:

1) mainīt atbilžu secību;

2) papildus iekļaut atbildes uz steidzamiem jautājumiem;

3) pārcelt atbildes sniegšanu uz laiku pēc Saeimas nākamās kārtējās sēdes sakarā ar tās amatpersonas attaisnotu prombūtni, kurai jautājums uzdots;

4) izslēgt no jautājumiem, uz kuriem sniedzama atbilde to jautājumu, kurš neatbilst Saeimas kārtības ruļļa 119.panta pirmās un otrās daļas prasībām.

(2) Ja nav iespējams izskatīt jautājumu, kas iesniegts kā steidzams, atbilde uz to tiek sniegta Prezidija noteiktajā laikā.

(3) Mutvārdu atbilde sniedzama tikai tad, ja ir klāt vismaz viens no jautājuma iesniedzējiem. Runas laiks atbildei uz jautājumu nedrīkst pārsniegt piecas minūtes, bet, ja ir dota rakstveida atbilde, — divas minūtes.

(4) Pēc atbildes saņemšanas jautājuma iesniedzēji var uzdot ne vairāk kā trīs ar iesniegto jautājumu saistītus papildjautājumus. Runas laiks viena papildjautājuma uzdošanai nedrīkst pārsniegt divas minūtes.

(5) Pēc tam, kad ir saņemtas atbildes uz jautājuma iesniedzēju papildjautājumiem, ar iesniegto jautājumu saistītus papildjautājumus, bet ne vairāk kā trijus, var uzdot pārējie klātesošie deputāti. Ja papildjautājumu iesniedzēju ir vairāk, papildjautājumus uzdod pieteikumu iesniegšanas secībā.

(6) Ja sēdes vadītājs uzskata, ka papildjautājums nav saistīts ar attiecīgo jautājumu, viņš to noraida. Noraidītā papildjautājuma vietā var uzdot citu papildjautājumu.

(7) Runas laiks atbildei uz katru papildjautājumu nedrīkst pārsniegt trīs minūtes.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 28.10.2004. un 29.05.2025. likumu, kas stājas spēkā 25.06.2025.)

123. (1) Tās atbildes, kuras laika trūkuma dēļ vai tādēļ, ka neviens no jautājuma iesniedzējiem nav klāt, netiek sniegtas jautājumiem paredzētajā laikā, sniedzamas rakstveidā (121.p. trešā daļa) ne vēlāk kā 48 stundu laikā pēc Saeimas attiecīgās sēdes.

(2) Ja atbilde netiek sniegta sakarā ar attiecīgās amatpersonas attaisnotu prombūtni, bet rakstveida atbilde nav dota vai neapmierina jautājuma iesniedzējus, pēc viņu lūguma atbildes sniegšana uz attiecīgo jautājumu tiek pārcelta.

(3) Ja uz jautājumiem nav sniegtas atbildes Saeimas attiecīgās sesijas laikā, rakstveida atbildes sniedzamas ne vēlāk kā 48 stundu laikā pēc attiecīgās sesijas slēgšanas. Atbildes uz šiem jautājumiem uz Saeimas nākamo sesiju netiek pārceltas.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 28.10.2004. likumu, kas stājas spēkā 26.11.2004.)

5. Pieprasījumu izskatīšana

(Nodaļa 07.10.1998. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 03.11.1998.)

124. (1) Ne mazāk kā 10 deputāti var rakstveidā iesniegt pieprasījumus Ministru kabineta locekļiem.

(2) Saeimas sēdes laikā pieprasījumi iesniedzami Prezidijam, Saeimas sēžu starplaikā — Saeimas Administrācijai, un tos nekavējoties izsniedz deputātiem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 15.10.2015. un 29.05.2025. likumu, kas stājas spēkā 25.06.2025.)

125. (1) Prezidijs ziņo Saeimas sēdē par iesniegtajiem pieprasījumiem, norādot, kas pieprasījumu iesniedzis un

kam tas adresēts.

(2) Pēc Prezidija ziņojuma pirmais pieprasījuma parakstītājs vai kāds cits no parakstītājiem (124.p.) pēc viņu savstarpējas vienošanās var izteikties, lai motivētu pieprasījumu, ja par to ir norādīts, iesniedzot pieprasījumu. Runas laiks šajā gadījumā nedrīkst pārsniegt trīs minūtes.

126. (1) Pieprasījumi, kurus iesniedzēji nav atzinuši par steidzamiem, nododami Pieprasījumu komisijai (149.p.).

(2) Pieprasījumu komisija divu nedēļu laikā izskata pieprasījumu un iesniedz Prezidijam atzinumu par to. Atzinumā norāda komisijas lēmuma motivāciju, kā arī balsojuma rezultātu.

(3) Pieprasījumu komisija var atzīt, ka pieprasījums ir:

1) pieņemams;

2) daļēji pieņemams;

3) noraidāms.

(4) Ja Pieprasījumu komisija atzinusi pieprasījumu par daļēji pieņemamu, tā attiecīgi formulē to pieprasījuma daļu, kuru atzinusi par pieņemamu.

(5) Ja Pieprasījumu komisija atzinusi pieprasījumu par noraidāmu, tā var ierosināt pieprasījumu pārveidot par jautājumu.

(6) Par pieprasījuma pieņemšanu vai noraidīšanu lemj Saeima.

(7) Ja Pieprasījumu komisija atzinusi pieprasījumu par daļēji pieņemamu, Saeima vispirms balso par deputātu iesniegto pieprasījumu, bet, ja tas tiek noraidīts, — par Pieprasījumu komisijas formulēto pieprasījumu.

(8) Ja Pieprasījumu komisija atzinusi pieprasījumu par noraidāmu un ierosinājusi to pārveidot par jautājumu, bet iesniedzēji tam nav piekrituši, Saeima balso par deputātu iesniegto pieprasījumu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 28.10.2004. likumu, kas stājas spēkā 26.11.2004.)

127. (1) Saeima lemj, vai pieprasījums atzīstams par steidzamu (54.p.), ja iesniedzēji to atzinuši par steidzamu un tas iesniegts Saeimas Administrācijai līdz pulksten 12.00 iepriekšējā dienā pirms Saeimas sēdes un bijis pieejams frakcijām un deputātiem ne vēlāk kā pulksten 14.00 šajā pašā dienā.

(2) Ja Saeima atzīst pieprasījumu par steidzamu, tā nekavējoties uzsāk šā pieprasījuma apspriešanu pēc būtības un balso par tā pieņemšanu. Ja steidzamība tiek noraidīta, pieprasījums nododams Pieprasījumu komisijai (149.p.).

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 15.10.2015. likumu, kas stājas spēkā 27.10.2015.)

128. Pieņemtā pieprasījuma un tam pievienoto dokumentu norakstus Saeimas sēdes vadītājs nekavējoties nosūta Ministru prezidentam un attiecīgajam ministram.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 29.05.2025. likumu, kas stājas spēkā 25.06.2025.)

129. (1) Atbildi uz pieprasījumu Ministru kabineta locekļi sniedz rakstveidā ne vēlāk kā septiņu dienu laikā pēc tā saņemšanas. Atbilde izsniedzama deputātiem un iekļaujama Saeimas nākamās sēdes darba kārtībā; tad arī notiek debates.

(2) Atbilde uz pieprasījumu nav atliekama uz nākamo sesiju, ja lēmums par pieprasījuma steidzamību pieņemts vismaz trīs dienas pirms Saeimas sesijas slēgšanas.

130. (1) Ne mazāk kā 10 deputāti vai Pieprasījumu komisija var iesniegt lēmuma projektu sakarā ar pieprasījumu, arī par neuzticības izteikšanu Ministru kabinetam, Ministru prezidenta biedram vai ministram. Šajā gadījumā nav piemērojams 117.panta noteikums par lēmuma projekta apspriešanas atlikšanu uz nākamo sēdi vai nodošanu komisijām.

(2) Ja nepieciešams, Saeima nosaka laiku priekšlikumu iesniegšanai.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 16.10.2014. un 29.05.2025. likumu, kas stājas spēkā 25.06.2025.)

131. *(Izslēgts ar 06.05.1996. likumu)*

5.[1] Tiesībsarga ziņojumi

(Nodaļa 15.05.2008. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 05.06.2008.)

131.[1] (1) Tiesībsargs reizi gadā rakstveidā iesniedz Saeimai ziņojumu par Tiesībsarga biroja darbu. Šā ziņojuma kopijas nekavējoties izsniedz deputātiem.

(2) Ja nav priekšlikuma vai prasības par Saeimas ārkārtas sesijas vai ārkārtas sēdes sasaukšanu, Prezidijs ikgadējo ziņojumu par Tiesībsarga biroja darbu iekļauj Saeimas sēdes darba kārtībā ne agrāk kā 10 un ne vēlāk kā 30 dienas pēc tā iesniegšanas. Ja tiesībsarga ziņojums iesniegts Saeimas sesiju starplaikā, to iekļauj nākamās kārtējās sesijas darba kārtībā, ja Saeima nav lēmusi citādi.

(3) Izskatot Saeimas sēdē ikgadējo ziņojumu par Tiesībsarga biroja darbu, tiesībsargs ziņo par to, pēc tam tiek atklātas debates. Pēc debatēm runā, ja to vēlas, vienīgi tiesībsargs.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 29.05.2025. likumu, kas stājas spēkā 25.06.2025.)

5.[2] Deputāta nosūtīšana uz valsts valodas prasmes pārbaudi

(Nodaļa 09.06.2011. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 13.07.2011.)

131.[2] (1) Ja ne mazāk kā 20 deputāti apšauba, vai kāds deputāts prot valsts valodu tādā apjomā, kāds nepieciešams profesionālo pienākumu veikšanai, viņiem ir tiesības iesniegt lēmuma projektu par attiecīgā deputāta nosūtīšanu uz valsts valodas prasmes pārbaudi. Lēmuma projektam pievienojams faktisko apstākļu izklāsts.

(2) Prezidijs Saeimas sēdē ziņo par saņemto lēmuma projektu, un Saeima to bez debatēm nodod Mandātu, ētikas un iesniegumu komisijai.

(3) Mandātu, ētikas un iesniegumu komisija mēneša laikā slēgtā sēdē izvērtē lēmumu projektu par deputāta nosūtīšanu uz valsts valodas prasmes pārbaudi un sniedz Saeimai atzinumu par to. Uz Mandātu, ētikas un iesniegumu komisijas sēdi uzaicina attiecīgo deputātu un Valsts valodas centra pārstāvi.

(4) Mandātu, ētikas un iesniegumu komisija atzinumā norāda, vai attiecīgais deputāts ir piedalījies komisijas sēdēs, kā arī sniedz citu nepieciešamo informāciju.

(5) Lēmuma projektu par attiecīgā deputāta nosūtīšanu uz valsts valodas prasmes pārbaudi iekļauj Saeimas sēdes

darba kārtībā ne vēlāk kā 10 dienas pēc Mandātu, ētikas un iesniegumu komisijas atzinuma iesniegšanas Saeimai. Ja atzinums iesniegts Saeimas sesiju starplaikā, lēmuma projektu iekļauj nākamās kārtējās sesijas darba kārtībā, ja Saeima nav lēmusi citādi.

(6) Saeimas sēdē par attiecīgo lēmuma projektu ziņo Mandātu, ētikas un iesniegumu komisijas ievēlēts referents. Ja Saeima pieņem lēmumu par deputāta nosūtīšanu uz valsts valodas prasmes pārbaudi, šo pārbaudi ne vēlāk kā piecu mēnešu laikā no lēmuma pieņemšanas deputāts veic Valsts izglītības attīstības aģentūrā. Pārbaudi šajā termiņā drīkst veikt ne vairāk kā divas reizes. Ne mazāk kā 10 deputāti var iesniegt lēmuma projektu par valsts valodas pārbaudes termiņa pagarināšanu.

(7) Ja attiecīgais deputāts nepiekrīt pārbaudes rezultātam, viņš to var apstrīdēt 10 dienu laikā normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā. Lēmumu par apstrīdēto pārbaudes rezultātu pieņem 15 dienu laikā. Valsts izglītības attīstības aģentūras lēmumu par apstrīdēto pārbaudes rezultātu deputāts 10 dienu laikā var pārsūdzēt Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamentā, kas šo lietu kā pirmās instances tiesa triju tiesnešu sastāvā izskata 30 dienu laikā.

(8) Ja Saeima ir pieņēmusi lēmumu par attiecīgā deputāta nosūtīšanu uz valsts valodas prasmes pārbaudi un, veicot šo pārbaudi, ir konstatēts, ka deputāta valsts valodas zināšanas neatbilst normatīvajos aktos noteiktajam līmenim vai deputāts noteiktajā termiņā nav ieradies uz pārbaudi, Saeimas Mandātu, ētikas un iesniegumu komisija 15 dienu laikā iesniedz Saeimai lēmuma projektu par deputāta izslēgšanu no Saeimas sastāva.

(9) Ja Valsts izglītības attīstības aģentūra, veicot šajā pantā noteikto pārbaudi, atzīst, ka deputāta valsts valodas prasme atbilst normatīvajos aktos noteiktajam līmenim, tas nosūta attiecīgo atzinumu Saeimas Mandātu, ētikas un iesniegumu komisijai. Komisija šo atzinumu nosūta Prezidijam, kas par to ziņo Saeimai.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 29.05.2025. likumu, kas stājas spēkā 25.06.2025.)

5.[3] Kolektīvā iesnieguma izskatīšana

(Nodaļa 19.01.2012. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 02.02.2012.)

131.[3] (1) Ne mazāk kā 10 000 Latvijas pilsoņu, kuri iesnieguma iesniegšanas dienā ir sasnieguši 16 gadu vecumu, ir tiesības iesniegt Saeimai kolektīvo iesniegumu. Kolektīvajā iesniegumā ietverams prasījums Saeimai, īss tā pamatojums, kā arī norādāma fiziskā persona, kas pilnvarota pārstāvēt kolektīvā iesnieguma iesniedzējus, tās adrese un kontaktinformācija. Kolektīvā iesnieguma parakstītājs salasāmi norāda savu vārdu, uzvārdu un personas kodu. Parakstus kolektīvajam iesniegumam var vākt arī elektroniski, ja tiek nodrošināta parakstītāju identifikācija un fizisko personu datu aizsardzība.

(2) Kolektīvais iesniegums nedrīkst ietvert tādu prasījumu, kurš ir acīmredzami nepieņemams demokrātiskā sabiedrībā vai klaji aizskaroš, kolektīvais iesniegums nedrīkst pārkāpt vērtības, kas respektē cilvēka cieņu, brīvību, demokrātiju, vienlīdzību, tiesiskumu un cilvēktiesības, tostarp minoritāšu tiesības.

(3) Nosakot kolektīvā iesnieguma iesniedzēju skaitu, netiek ņemta vērā parakstu atsaukšana Saeimā jau iesniegtam kolektīvajam iesniegumam.

(4) Ja kolektīvais iesniegums nosūtīts elektroniskā veidā, vienlaikus iesniedzama arī tehniskā informācija, kas apstiprina kolektīvā iesnieguma parakstīšanu un ļauj pārliecināties par parakstītāju skaitu, katra parakstītāja vārdu, uzvārdu un personas kodu.

131.[4] (1) Prezidijs ne vēlāk kā 20 dienas pēc kolektīvā iesnieguma saņemšanas izvērtē tā atbilstību Kārtības ruļļa 131.[3] panta prasībām, ja nepieciešams, nodod to pārbaudei Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldei, un lemj par šā iesnieguma nodošanu sākotnējai izvērtēšanai Mandātu, ētikas un iesniegumu komisijai. Uz Prezidija sēdi uzaicināma fiziskā persona, kas pilnvarota pārstāvēt kolektīvā iesnieguma iesniedzējus.

(2) Ja Prezidijs konstatē, ka iesniegtais dokuments neatbilst Kārtības ruļļa 131.[3] panta prasībām, atbildi uz to sniedz saskaņā ar Iesniegumu likumu.

131.[5] (1) Mandātu, ētikas un iesniegumu komisijas sēde, kurā veic kolektīvā iesnieguma sākotnējo izvērtēšanu, sarīkojama ne vēlāk kā divus mēnešus pēc kolektīvā iesnieguma saņemšanas Saeimā, un komisijas sēdes norisi ieraksta audioformātā.

(2) Uz Mandātu, ētikas un iesniegumu komisijas sēdi uzaicināma persona, kas pilnvarota pārstāvēt kolektīvā iesnieguma iesniedzējus, deputāti no citām Saeimas komisijām un pārstāvji no institūcijām, kurus skar kolektīvajā iesniegumā ietvertais prasījums.

(3) Mandātu, ētikas un iesniegumu komisijas sēdē personai, kas pilnvarota pārstāvēt kolektīvā iesnieguma iesniedzējus, ir tiesības komisijas noteiktajā kārtībā pamatot kolektīvo iesniegumu un piedalīties tā apspriešanā.

(4) Ne vēlāk kā triju mēnešu laikā pēc kolektīvā iesnieguma saņemšanas Mandātu, ētikas un iesniegumu komisijā tā sagatavo ziņojumu par kolektīvā iesnieguma izvērtēšanu komisijā un Saeimas lēmuma projektu par kolektīvā iesnieguma turpmāko virzību.

(5) Mandātu, ētikas un iesniegumu komisijas ziņojumā iekļaujama informācija par kolektīvā iesnieguma sākotnējo izvērtēšanu komisijā, it īpaši kolektīvā iesnieguma iesniedzēju prasījumi un to pamatojums, uzaicināto personu viedokļi, kā arī cita informācija, kuru komisija atzīst par nepieciešamu. Saeimas lēmuma projektā par kolektīvā iesnieguma turpmāko virzību norāda kolektīvā iesnieguma:

1) iesniedzēju skaitu;

2) būtības īsu izklāstu;

3) vēlamo turpmāko virzību (piemēram, izveidot īpašu Saeimas komisiju attiecīga likumprojekta sagatavošanai, nodot kolektīvo iesniegumu kādai institūcijai tālākai izvērtēšanai, uzdot Ministru kabinetam sagatavot koncepciju vai likumprojektu, atstāt bez izskatīšanas, noraidīt).

(6) Saeimas lēmuma projektu par kolektīvā iesnieguma turpmāko virzību izskata Kārtības ruļļa 117.panta kārtībā.

(7) Mandātu, ētikas un iesniegumu komisija kontrolē ar Saeimas lēmumu par kolektīvā iesnieguma turpmāko virzību dotā uzdevuma izpildi un, ja nepieciešams, var sagatavot citus Saeimas lēmuma projektus, lai nodrošinātu dotā uzdevuma izpildi.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 29.05.2025. likumu, kas stājas spēkā 25.06.2025.)

5.[4] Valsts kontroliera ziņojumi

(Nodaļa 16.10.2014. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 04.11.2014. Nodaļa stājas spēkā 01.08.2019. Sk. pārejas noteikumu 14. punktu)

131.[6] (1) Valsts kontrolieris vienlaikus ar Valsts kontroles gada finanšu pārskatu, kam pievienots zvērināta revidenta (zvērinātu revidentu komercsabiedrības) atzinums, rakstveidā iesniedz Saeimai ziņojumu par Valsts kontroles darbu. Šā ziņojuma kopijas nekavējoties izsniedz deputātiem.

(2) Ja nav priekšlikuma vai prasības par Saeimas ārkārtas sesijas vai ārkārtas sēdes sasaukšanu, Prezidijs ikgadējo ziņojumu par Valsts kontroles darbu iekļauj Saeimas sēdes darba kārtībā ne agrāk kā 10 un ne vēlāk kā 20 dienas pēc tā iesniegšanas.

(3) Izskatot Saeimas sēdē ikgadējo ziņojumu par Valsts kontroles darbu, valsts kontrolieris ziņo par to, pēc tam tiek atklātas debates. Pēc debatēm runā, ja to vēlas, vienīgi valsts kontrolieris.

(Nodaļa 16.10.2014. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 04.11.2014. Nodaļa stājas spēkā 01.08.2019. Sk. pārejas noteikumu 14. punktu)

6. Balsošana

132. Ja nepieciešams, pirms balsošanas sēdes vadītājs paziņo balsošanas kārtību.

(29.05.2025. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 25.06.2025.)

133. Katrs deputāts var ierosināt priekšlikuma izskatīšanu un balsošanu pa daļām (54. p.).

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 16.12.1999. likumu, kas stājas spēkā 12.01.2000.)

134. Priekšlikumi balsojami 101. pantā noteiktajā secībā pirms tā panta, uz kuru tie attiecas. Priekšlikumi, kas var papildināt citu priekšlikumu, balsojami pirms tā. Pēc priekšlikumu, kā arī atsevišķu panta daļu nobalsošanas pants balsojams kopumā.

135. (1) Priekšlikumu par to, ka attiecīgā lieta pēc būtības nav apspriežama Saeimā, var iesniegt Saeimas komisija vai deputāts. Priekšlikums iesniedzams rakstveidā Prezidijam.

(2) Ja šāds priekšlikums iesniegts pirms izsludinātās darba kārtības apspriešanas vai izsludinātās darba kārtības apspriešanas laikā, tas izlemjams (54.p.) vispārējā secībā, taču pirms 51.panta kārtībā iesniegtajiem priekšlikumiem par attiecīgo lietu.

(3) Ja šāds priekšlikums iesniegts, pirms tiek uzsākta attiecīgās lietas izskatīšana, tas izlemjams (54.p.) tūdaļ pēc kārtējās lietas izskatīšanas pabeigšanas.

(4) Ja šāds priekšlikums iesniegts, kad attiecīgās lietas izskatīšana uzsākta, tas izlemjams (54.p.) nekavējoties, ļaujot vienīgi izteikties runātājam, kuram vārds jau ir dots.

(06.05.1996. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.06.1996.)

136. (1) Priekšlikumu par lietas atlikšanu, nodošanu atpakaļ komisijai, papildu ziņu ievākšanu un tamlīdzīgi var iesniegt Valsts prezidents, Saeimas komisija, deputāts, Ministru prezidents vai Ministru kabineta pārstāvis apspriežamajā lietā. Priekšlikums par lietas atlikšanu vai papildu ziņu ievākšanu iesniedzams Prezidijam rakstveidā.

(2) Šā panta pirmajā daļā minētais priekšlikums izlemjams (54.p.) pirms balsošanas par lietu pēc būtības.

(06.05.1996. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 29.05.2025. likumu, kas stājas spēkā 25.06.2025.)

137. Balsojot par termiņiem, tālākie termiņi balsojami pirms tuvākajiem. Šis noteikums neattiecas uz priekšlikumiem, kuri tiek balsoti 101.pantā noteiktajā kārtībā.

(06.05.1996. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.06.1996.)

138. (1) Pirms balsošanas pēc sēdes vadītāja rīkojuma tiek zvanīts.

(2) Balsošanas laikā nevienam vārdu nedod.

(3) Pēc balsošanas rezultāta paziņošanas tālāka balsu pieņemšana vai grozīšana netiek pieļauta.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 07.10.1998. un 29.05.2025. likumu, kas stājas spēkā 25.06.2025.)

139. Balsošana Saeimas sēdēs notiek atklāti ar elektroniskās balsošanas iekārtas palīdzību, vai ar vēlēšanu zīmēm. Latvijas Republikas Satversmē noteiktajos gadījumos un noteiktajā kārtībā balsošana notiek aizklāti. Par klātesošiem balsošanā uzskatāmi tie deputāti, kas balsojuši "par", "pret" vai "atturas".

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 19.01.2012. likumu, kas stājas spēkā 02.02.2012.)

140. (1) *(Izslēgta ar 19.01.2012. likumu)*

(2) Ne mazāk kā 10 deputāti var ierosināt, lai pēc balsošanas nolasa katra deputāta balsojumu (54.p.).

(06.05.1996. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 19.01.2012. un 29.05.2025. likumu, kas stājas spēkā 25.06.2025.)

141. (1) Ja balsis sadalījušās vienādi ("par" vienādi ar "pret" un "atturas"), izdarāma pārbalsošana.

(2) Ja arī pārbalsojot balsis sadalījušās vienādi, balsojamais priekšlikums nav pieņemts.

142. Ja balsošanas rezultātu ne vēlāk kā vienas stundas laikā pamatoti (54.p.) apšauba vismaz pieci deputāti, izdarāma pārbalsošana. Priekšlikums par pārbalsošanu iesniedzams līdz Saeimas sēdes beigām.

(07.10.1998. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 29.05.2025. likumu, kas stājas spēkā 25.06.2025.)

143. Lēmumi pieņemami ar klātesošo deputātu absolūto balsu vairākumu, izņemot sevišķus Satversmē paredzētus gadījumus.

144. (1) Katram deputātam, kā arī Saeimas frakcijas vai politiskā bloka pārstāvim ir tiesības iesniegt ziņojumu par balsošanas motīviem. Šāds ziņojums iesniedzams rakstveidā ne vēlāk kā 24 stundu laikā pēc attiecīgās Saeimas sēdes beigām.

(2) Ja ziņojums iesniegts pirms balsojuma un tajā norādīts, ka iesniedzējs vēlas to nolasīt, iesniedzējam tiek dots vārds uzreiz pēc balsojuma rezultātu paziņošanas. Runas laiks šajā gadījumā nedrīkst pārsniegt piecas minūtes.

(3) Šā panta pirmajā daļā minētajā termiņā iesniegtie ziņojumi par balsošanas motīviem, kuri nav tikuši nolasīti Saeimas sēdē, pievienojami Saeimas sēdes stenogrammai.

(06.05.1996. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.06.1996.)

7. Stenogrammas

145. Saeimas sēžu norisi fiksē fonogrammā, pēc kuras sagatavo stenogrammu. Par stenogrammas atbilstību fonogrammai atbild Stenogrammu nodaļas vadītājs. Fonogramma tiek saglabāta. Valodas speciālisti novērš kļūdas stenogrammā, precizē personvārdu, svešvārdu, ģeogrāfisko nosaukumu rakstību, uzņēmumu, iestāžu un organizāciju, likumu, lēmumu un starptautisko līgumu nosaukumus.

146. Stenogrammai pievieno:

1) Saeimas sēdes protokolu, kurā fiksēta sēdē izskatītā darba kārtība, pieņemtie lēmumi un balsošanas rezultāti. Saeimas sēdes protokolu sagatavo Stenogrammu nodaļa, un to paraksta sēdes vadītājs — Saeimas priekšsēdētājs vai viņa biedrs — un Saeimas sekretārs vai viņa biedrs;

2) stenogrammas satura rādītāju;

3) elektroniskās balsu skaitīšanas iekārtas fiksētos balsojumu datus;

4) rakstveida atbildes uz deputātu jautājumiem;

5) ziņojumus par balsošanas motīviem, kuri nav nolasīti Saeimas sēdē.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 06.05.1996. likumu, kas stājas spēkā 01.06.1996.)

147. (1) Atklāto sēžu stenogrammas un tām pievienotās rakstveida atbildes uz deputātu jautājumiem, kā arī ziņojumi par balsošanas motīviem publicējami Saeimas tīmekļvietnē un oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis".

(2) Izrakstus no atklāto sēžu stenogrammām un atklāto sēžu stenogrammu kopijas izsniedz deputātiem pēc viņu pieprasījuma.

(3) Kārtību, kādā deputāti var iepazīties ar slēgto sēžu stenogrammām, nosaka Prezidijs.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 06.05.1996., 16.10.2014. un 29.05.2025. likumu, kas stājas spēkā 25.06.2025.)

148. Personas, kuras piedalījušās Saeimas slēgto sēžu stenogrammu sagatavošanā, dod parakstu, ka tās stenogrammu saturu neizpaudīs.

VI. SAEIMAS KOMISIJAS

149. (1) Saeimā pastāvīgi darbojas šādas komisijas:

1) Ārlietu komisija;

2) Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija;

3) Juridiskā komisija;

4) Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisija;

5) Izglītības, kultūras un zinātnes komisija;

6) Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisija;

7) Valsts pārvaldes un pašvaldības komisija;

8) Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisija;

9) Sociālo un darba lietu komisija;

10) Mandātu, ētikas un iesniegumu komisija;

11) Pieprasījumu komisija;

12) Publisko izdevumu un revīzijas komisija;

13) *(izslēgts no 01.04.2012. ar 19.01.2012. likumu)*;

14) Nacionālās drošības komisija;

15) Pilsonības, migrācijas un sabiedrības saliedētības komisija;

16) Eiropas lietu komisija;

17) Ilgtspējīgas attīstības un demogrāfijas jautājumu komisija.

(2) Katras komisijas izveidošanas principus nosaka Saeima.

(3) Ārpolitiskai darbībai nepieciešamos budžeta izdevumus komisija saskaņo ar Prezidiju.

(4) Pilsonības, migrācijas un sabiedrības saliedētības komisija veic arī parlamentāro kontroli pār Pilsonības likuma izpildi.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 10.11.1994., 02.11.1995., 07.10.1998., 16.12.1999., 24.10.2002., 02.03.2006., 09.11.2006., 11.12.2008., 19.01.2012., 16.10.2014. un 29.05.2025. likumu, kas stājas spēkā 25.06.2025. Pirmās daļas 17. punkta jaunā redakcija stājas spēkā 03.11.2026. Sk. pārejas noteikumu 20. punktu)

150. Atsevišķu likumdošanas uzdevumu veikšanai Saeima var izveidot speciālas komisijas. Saeimai jāieceļ noteiktiem gadījumiem parlamentārās izmeklēšanas komisijas, ja to pieprasa ne mazāk kā viena trešdaļa deputātu (Satversmes 26. p.). Priekšlikumi par šādas komisijas izveidošanu izskatāmi tuvākajā Saeimas kārtējā sēdē.

151. Komisijas pirmo sēdi sasauc un līdz komisijas priekšsēdētāja ievēlēšanai vada Saeimas sekretārs. Turpmākās sēdes sasauc un vada komisijas priekšsēdētājs.

152. Komisija ievēlē no saviem locekļiem priekšsēdētāju un sekretāru, ja nepieciešams — arī priekšsēdētāja biedru. Par šīm vēlēšanām ziņo Prezidijam.

153. (1) Par komisijas priekšsēdētāju deputāts vienā un tajā pašā laikā var būt tikai vienā pastāvīgajā komisijā.

(2) Deputāts vienā un tajā pašā laikā var būt ne vairāk kā divu pastāvīgo komisiju loceklis un triju apakškomisiju loceklis.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 19.02.2009. un 19.01.2012. likumu, kas stājas spēkā 02.02.2012.)

154. Ja komisijas priekšsēdētājs vai viņa biedrs sēdē nepiedalās, sēdi atklāj un vada komisijas sekretārs.

155. Darbu sagatavošanai vai sevišķu uzdevumu veikšanai komisija var izveidot ne vairāk kā divas apakškomisijas. Apakškomisijas izveidošanas principus nosaka attiecīgā komisija.

(29.05.2025. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 25.06.2025.)

156. Apakškomisijas pirmo sēdi sasauc un līdz apakškomisijas priekšsēdētāja ievēlēšanai vada komisijas

sekretārs. Turpmākās sēdes sasauc un vada apakškomisijas priekšsēdētājs. Ja apakškomisijas priekšsēdētājs sēdē nepiedalās, to vada apakškomisijas sekretārs.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 06.05.1996. un 29.05.2025. likumu, kas stājas spēkā 25.06.2025.)

157. Apakškomisija ievēlē no saviem locekļiem priekšsēdētāju un sekretāru. Par šīm vēlēšanām ziņo Prezidijam.

158. Savus lēmumus un priekšlikumus apakškomisija iesniedz komisijas sēdei.

159. Komisijas sēdes ir atklātas, bet uz Saeimas vai komisijas lēmuma pamata var rīkot arī aizklātas sēdes. Nacionālās drošības komisijas sēdes ir aizklātas, ja komisija nav lēmusi citādi.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 29.05.2025. likumu, kas stājas spēkā 25.06.2025.)

160. Komisijas sēdes ir pilntiesīgas, ja tajās piedalās vismaz puse no komisijas locekļu skaita.

160.[1] (1) Komisijas loceklis atklātā komisijas sēdē var piedalīties attālināti, izmantojot videokonferences rīku, ja viņš nevar ierasties šīs sēdes norises vietā ārkārtas situācijas dēļ vai ja pastāv citi īpaši apstākļi, kuru dēļ viņa dalība komisijas sēdē klātienē nav iespējama. Komisijas loceklis drīkst piedalīties komisijas sēdē attālināti, ja šāda dalība iepriekš ir saskaņota ar komisijas sēdes vadītāju.

(2) Piedaloties komisijas sēdē attālināti, komisijas loceklis uzskatāms par klātesošu un ir tiesīgs piedalīties balsošanā, ja:

1) viņam ir nodrošināta tehniska iespēja piedalīties komisijas sēdē, izmantojot videokonferences rīku;

2) viņš ir autorizējies un tādējādi apliecinājis dalību komisijas sēdē;

3) viņam ir nodrošināta balsošana tiešsaistē.

(3) Komisijas sēdes vadītājs piedalās sēdē tikai klātienē.

(29.05.2025. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 25.06.2025. Pants stājas spēkā 01.09.2026. Sk. pārejas noteikumu 17. punktu)

161. Komisijas locekļiem sēdē jāierodas noteiktā laikā, un viņi nedrīkst sēdi atstāt bez tās vadītāja piekrišanas.

(07.10.1998. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 23.12.2010. un 29.05.2025. likumu, kas stājas spēkā 25.06.2025.)

162. Visi klātesošie komisijas locekļi parakstās, apliecinot savu piedalīšanos sēdē.

163. (1) Komisijas sēdes tiek protokolētas. Protokolus paraksta sēdes vadītājs un sekretārs. Ja sēdi vada sekretārs vai ja sekretārs sēdē nepiedalās, tad protokolu paraksta sēdes vadītājs un — pēc sēdes vadītāja norādījuma — kāds no komisijas locekļiem. Protokols publiskojams Saeimas tīmekļvietnē ne vēlāk kā septiņas dienas pēc komisijas sēdes.

(2) Komisijas sēdes protokolā fiksē:

1) sēdes sākuma un beigu laiku;

2) komisijas locekļus, kas piedalās komisijas sēdē un to dalības formu (klātienē vai attālināti);

3) citas personas, kas piedalās komisijas sēdē;

4) komisijas sēdes vadītāju;

5) personu, kas protokolē sēdi;

6) komisijas sēdes veidu (atklāta vai slēgta);

7) izskatīto darba kārtību;

8) viedokļus, skaidrojumus un citus sēdē paustos apsvērumus par izskatāmo darba kārtības jautājumu;

9) pieņemtos lēmumus un balsošanas rezultātus, norādot katra deputāta balsojumu.

(3) Komisijas sēdes ieraksta audioformātā, izņemot gadījumus, kad sēde norisinās ārpus Saeimas telpām vai tajā tiek apspriesta valsts noslēpumu saturoša informācija. Komisijas sēdes gaitu var fiksēt tikai ar Saeimas iekārtām, kā arī Saeimā akreditēti masu informācijas līdzekļu pārstāvji.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 06.05.1996., 28.10.2010., 15.10.2015. un 29.05.2025. likumu, kas stājas spēkā 25.06.2025. Grozījums otrās daļas 2. punktā par tā papildināšanu ar vārdiem "un to dalības formu (klātienē vai attālināti)" stājas spēkā 01.09.2026. Sk. pārejas noteikumu 17. punktu)

164. Katram komisijas loceklim ir tiesības pievienot savu atsevišķo viedokli protokolam ne vēlāk kā nākamajā sēdē.

165. Ja kāds komisijas loceklis bez svarīga iemesla izlaidis trīs sēdes pēc kārtas, komisijas priekšsēdētājs to paziņo viņa frakcijai vai politiskajam blokam. Ja arī pēc tam komisijas loceklis neierodas sēdēs, pēc komisijas priekšlikuma Saeima 34. pantā noteiktajā kārtībā var viņu atsaukt un ievēlēt citu.

166. Komisija izskata likumprojektus, priekšlikumus un iesniegumus uz Saeimas lēmuma pamata vai iesniedz tos pati, ja tie ir saistīti ar komisijas mērķiem.

167. (1) Saeimas pilnvaru laikam beidzoties, komisiju dokumentārie materiāli nododami Saeimas arhīvā.

(2) Komisijas likvidēšanas vai darbības izbeigšanas gadījumā komisijas materiāli nododami Prezidijam, kas tos savukārt nodod citai komisijai vai uzglabā Saeimas arhīvā.

168. Ziņas par komisijas slēgtajām sēdēm atklātībai var sniegt, ja par to vienojas komisijas priekšsēdētājs, priekšsēdētāja biedrs (ja tāds ir ievēlēts) un sekretārs.

(29.05.2025. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 25.06.2025.)

169. (1) Komisijas sēdēs var piedalīties ar padomdevēja tiesībām Prezidija locekļi un viens no deputātiem, kas parakstījuši attiecīgo likumprojektu vai citu iesniegumu, kā arī citu komisiju izraudzītie ziņotāji par apspriežamo likumprojektu. Komisijai ir tiesības pieaicināt lietpratējus — gan pastāvīgus, gan atsevišķiem gadījumiem. Viņiem ir padomdevēja tiesības.

(2) Komisijas sēdē var būt klāt arī citi deputāti, bet padomdevēja tiesības viņi bauda tikai uz īpaša komisijas lēmuma pamata.

(3) Komisijas atklātajās sēdēs var būt klāt frakcijas vai politiskā bloka pilnvarota persona, kā arī deputāta palīgs.

170. Uz atbildīgās komisijas sēdēm uzaicināmi arī citu komisiju izraudzītie ziņotāji par apspriežamo likumprojektu.

171. Komisiju sēdēs var piedalīties ar padomdevēja tiesībām arī Ministru kabineta loceklis un viņa pilnvarotas valsts amatpersonas, kā arī parlamentārais sekretārs.
(29.05.2025. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 25.06.2025.)

172. (1) Komisijai ir tiesības tieši, bez Prezidija starpniecības, pieprasīt savai darbībai vajadzīgās ziņas un paskaidrojumus no attiecīgā ministra un viņam padotajām (viņa pakļautībā vai pārraudzībā esošajām) iestādēm, kā arī no pašvaldībām un uzaicināt paskaidrojumu sniegšanai attiecīgās amatpersonas.

(2) Apakškomisijas sazinās ar ministrijām un citām iestādēm patstāvīgi.
(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 19.01.2012. likumu, kas stājas spēkā 02.02.2012.)

173. (1) Parlamentārās izmeklēšanas komisijai (150. p.) ir tiesības atbilstoši Saeimas noteiktajam uzdevumam izsaukt un nopratināt arī privātpersonas un, ja nepieciešams, pieaicinot lietpratējus, izdarīt revīzijas valdības, pašvaldību un privātajās iestādēs un uzņēmumos, ja privātās iestādes un uzņēmumi tieši vai netieši saņem valsts pabalstus, kredītus vai pasūtījumus vai piedalās valsts vai pašvaldību īpašuma privatizācijā.

(2) Ja šajā pantā minētās personas, iestādes vai uzņēmumi nepilda ar nopratināšanu vai revīziju saistītās parlamentārās izmeklēšanas komisijas prasības, policijai pēc komisijas pieprasījuma jāveic piespiedu pasākumi šo prasību izpildīšanai.

174. (1) Likumprojektus atbildīgā komisija izskata pirms katra lasījuma.

(2) Ja nepieciešams, likumprojektus iepriekšējai sagatavošanai nodod apakškomisijai, ja tāda ir.

(3) *(Izslēgta ar 29.05.2025. likumu)*
(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 29.05.2025. likumu, kas stājas spēkā 25.06.2025.)

175. Lēmumi komisijā pieņemami ar klātesošo komisijas locekļu absolūto balsu vairākumu.

176. Komisijas atzinumi, kas apstiprināmi Saeimā, ja nepieciešams, formulējami Saeimas lēmumu projektu veidā. Tiem var pievienot uzziņas materiālu.

177. Pēc lietas izskatīšanas komisija ievēlē vienu no komisijas locekļiem par referentu Saeimas sēdē apspriežamajā lietā.

178. Komisijas var rīkot kopējas sēdes. Lēmumus katra komisija pieņem atsevišķi, izņemot lēmumus par kopējās sēdes darba kārtību un darba gaitu. Kopējās sēdēs par sēdes vadību vienojas komisiju priekšsēdētāji.

179. (1) Mandātu, ētikas un iesniegumu komisija:

1) sagatavo Saeimas ziņojumu par deputātu pilnvaru apstiprināšanu un izbeigšanu;

2) sagatavo Saeimas lēmuma projektu par piekrišanu šā likuma 17. pantā minēto darbību veikšanai, pamatojoties uz Ģenerālprokuratūras vai tiesas iesniegumu;

3) pārrauga Saeimas deputātu ētikas kodeksa ievērošanu un izskata Saeimas deputātu ētikas kodeksa pārkāpumu lietas;

3^1) sagatavo un publicē Saeimas tīmekļvietnē ieteikumus, skaidrojumus vai citus materiālus par Saeimas deputātu ētikas jautājumiem;

4) sagatavo reizi mēnesī pārskatu Saeimai par iesniegumiem, kas saņemti Saeimas Sabiedrisko attiecību birojā, un par to izskatīšanu Prezidijā, Saeimas frakcijās, komisijās un citās Saeimas struktūrvienībās;

5) reizi kārtējās sesijas laikā paziņo Saeimas sēdē par iepriekšējās sesijas un starpsesiju laikā administratīvi sodītajiem deputātiem. Paziņojumā ietver informāciju par deputāta izdarīto administratīvo pārkāpumu, norādot normatīvā akta normu, kurā paredzēts pārkāpums, par kura izdarīšanu persona saukta pie administratīvās atbildības; institūciju, kas pieņēmusi lēmumu par administratīvā soda uzlikšanu; uzliktā soda veidu, datumu, kad stājies spēkā lēmums par administratīvā soda uzlikšanu.

(2) Mandātu, ētikas un iesniegumu komisijā ievēlē divus deputātus no katras Saeimā pārstāvētās frakcijas. Komisijas locekļi atturas no darbībām, kuras var uzskatīt par nepamatotu vēršanos pret politiskajiem oponentiem vai par deputātu rīcības nepamatotu aizstāvību viņu politiskās piederības dēļ.

(3) Mandātu, ētikas un iesniegumu komisija ierosina Saeimas deputātu ētikas kodeksa pārkāpuma lietu ne vēlāk kā nedēļas laikā pēc tam, kad saņemts deputāta, deputātu grupas vai frakcijas rakstveida iesniegums, kurā:

1) izklāstīta lietas būtība;

2) paskaidrots, kādā veidā izpaudies Saeimas deputātu ētikas kodeksa pārkāpums;

3) sniegti pierādījumi, ja tādi ir iesniedzēja rīcībā;

4) minēti citi fakti, kuriem var būt nozīme lietas izskatīšanā.

(4) Ja iesniegums nav pietiekami pamatots, to nekavējoties nosūta iesniedzējam precizēšanai un nepilnību novēršanai.

(5) Saeimas deputātu ētikas kodeksa pārkāpuma lietas izskatīšanu Mandātu, ētikas un iesniegumu komisija uzsāk ne vēlāk kā nedēļas laikā pēc tās ierosināšanas. Pēc lietas ierosināšanas komisija nekavējoties nosūta ierosinājuma un iesnieguma kopiju tam deputātam, par kura rīcību ierosināta Saeimas deputātu ētikas kodeksa pārkāpuma lieta.

(6) Saeimas deputātu ētikas kodeksa pārkāpuma lietu Mandātu, ētikas un iesniegumu komisija izskata atklātā sēdē ne vēlāk kā divas nedēļas pēc lietas ierosināšanas. Komisija ar divu trešdaļu balsu vairākumu var nolemt par slēgtas sēdes rīkošanu. Slēgtas sēdes rīkošanu var ierosināt komisijas loceklis.

(7) Konstatējusi Saeimas deputāta ētikas kodeksa pārkāpumu, Mandātu, ētikas un iesniegumu komisija pieņem vienu no šādiem motivētiem lēmumiem:

1) izsaka deputātam mutvārdu brīdinājumu, kas tiek atzīmēts komisijas protokolā;

2) izsaka deputātam rakstveida brīdinājumu;

3) izsaka deputātam rakstveida brīdinājumu, paziņo par to Saeimas sēdē un publicē komisijas lēmumu oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis";

4) ierosina Saeimai liegt deputātam runāt Saeimas sēdē un sagatavo attiecīgu Saeimas lēmuma projektu;

5) ierosina Saeimai izslēgt deputātu uz vienu līdz sešām Saeimas sēdēm un sagatavo attiecīgu Saeimas lēmuma projektu.

(8) Saskaņā ar šā panta septītās daļas 4. vai 5.punktu iesniegtais Saeimas lēmuma projekts nav uzskatāms par patstāvīgo priekšlikumu, un tam nav piemērojami šā likuma 117. un 118.panta noteikumi.

(9) Lai sagatavotu šā panta pirmās daļas 5.punktā minēto paziņojumu, Mandātu, ētikas un iesniegumu komisijai ir tiesības pieprasīt ziņas no Sodu reģistra normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

(07.10.1998. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 02.03.2006., 11.12.2008., 16.10.2014., 19.05.2016. un 29.05.2025. likumu, kas stājas spēkā 25.06.2025.)

179.[1] Pēc deputāta rakstveida lūguma Mandātu, ētikas un iesniegumu komisija izvērtē, vai tas, kā viņš nodomājis rīkoties sarežģītā situācijā, no ētikas viedokļa nebūs pretrunā ar Saeimas deputātu ētikas kodeksu. Ja saņemts šāds deputāta lūgums, komisijas sēde tiek sasaukta pēc iespējas tuvākajā laikā, vienojoties ar iesniedzēju.

(02.03.2006. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 06.04.2006.)

179.[2] Juridiskā komisija sagatavo Saeimas lēmuma projektu par atļauju uzsākt kriminālvajāšanu pret tiesnesi vai tiesībsargu vai viņa apcietināšanu, kā arī priekšlikumus sakarā ar iesniegumiem par administratīvā soda uzlikšanu tiesībsargam.

(11.12.2008. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 24.12.2008.)

180. *(Izslēgts ar 23.12.2010. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2011.)*

181. Komisija ne vēlāk kā mēneša piektajā dienā iesniedz Saeimas Administrācijai sēžu sarakstu, atzīmējot, cik sēdes iepriekšējā mēnesī apmeklējis katrs komisijas loceklis.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 15.10.2015. likumu, kas stājas spēkā 27.10.2015.)

182. Darba tiesiskās attiecības ar komisiju darbiniekiem nodibina un izbeidz Saeimas Administrācijas ģenerālsekretārs pēc attiecīgās komisijas priekšsēdētāja priekšlikuma saskaņā ar Darba likuma noteikumiem.

(15.10.2015. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 27.10.2015.)

183. (1) Komisiju darbībā visos gadījumos, kas nav paredzēti šajā sadaļā, pēc analoģijas piemērojami Kārtības ruļļa vispārīgie noteikumi.

(2) Apakškomisiju darbībā piemērojami komisiju darbības noteikumi.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 29.05.2025. likumu, kas stājas spēkā 25.06.2025.)

VII. SAEIMAS BUDŽETS UN SAIMNIECĪBA

(Sadaļas nosaukums 16.12.1999. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 12.01.2000.)

183.[1] (1) Saeima ir finansiāli patstāvīga.

(2) Saeimas budžeta pieprasījuma projektu izstrādā Saeimas Administrācija. Saeimas Administrācijas

ģenerālsekretārs Saeimas budžeta pieprasījuma projektu iesniedz Prezidijam apstiprināšanai. Pēc Saeimas budžeta pieprasījuma apstiprināšanas Prezidijā tas iesniedzams finanšu ministram iekļaušanai bez grozījumiem valsts budžeta likuma projektā.

(3) Saeimas budžeta pieprasījums līdz valsts budžeta likuma projekta iesniegšanai Saeimā bez Prezidija piekrišanas nav grozāms.

(16.12.1999. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 15.10.2015. un 29.05.2025. likumu, kas stājas spēkā 25.06.2025.)

184. Par Saeimas saimniecību lemj Prezidijs. Finanšu rīkotājs ir Prezidijs vai tā iecelta Saeimas amatpersona.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 19.01.2012. un 29.05.2025. likumu, kas stājas spēkā 25.06.2025.)

185. (1) Saeimas grāmatvedību, izdevumu lietderību, likumību un gada pārskatus pārbauda, kā arī iekšējās kontroles sistēmu novērtē Publisko izdevumu un revīzijas komisija.

(2) Pārskata gada laikā Publisko izdevumu un revīzijas komisija plāno un veic finanšu posteņu revīziju izlases kārtībā Saeimas saimniecībā. Pēc veiktajām izlases revīzijām Publisko izdevumu un revīzijas komisija iesniedz atzinumus Prezidijam. Katra pārskata gada beigās tiek veikta gada pārskata revīzija. Par gada pārskata revīziju Publisko izdevumu un revīzijas komisija iesniedz atzinumu Prezidijam ne vēlāk kā sešus mēnešus pēc pārskata gada beigām.

(3) Prezidijs nosaka kārtību, kādā Saeimas Administrācijā un citās Saeimas struktūrvienībās tiek īstenota un pārraudzīta iekšējās kontroles sistēma.

(24.10.2002. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 29.05.2025. likumu, kas stājas spēkā 25.06.2025. Grozījums pirmajā daļā par tās papildināšanu pēc vārda "pārbauda" ar vārdiem "kā arī iekšējās kontroles sistēmu novērtē" un trešā daļa stājas spēkā 01.01.2026. Sk. pārejas noteikumu 21. punktu)

VII.[1] SAEIMAS LĪDZDALĪBA EIROPAS SAVIENĪBAS JAUTĀJUMOS

(Sadaļa 18.01.2001. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 16.02.2001)

185.[1] (1) Saeima savu līdzdalību Eiropas Savienības jautājumos realizē ar Eiropas lietu komisijas starpniecību, ja Saeima nav lēmusi citādi.

(2) Eiropas lietu komisija nosaka kārtību, kādā no Latvijas ievēlētajiem Eiropas Parlamenta deputātiem ir tiesības līdzdarboties šīs komisijas darbā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 28.10.2004. likumu, kas stājas spēkā 26.11.2004.)

185.[2] Eiropas lietu komisijas sastāvā ir vismaz viens deputāts no katras Saeimā esošās frakcijas. Komisijas sastāvs ir atbilstošs Saeimas frakciju proporcijām.

185.[3] Eiropas lietu komisija izskata Ministru kabineta noteiktajā kārtībā sagatavotās Latvijas Republikas oficiālās nostādnes un lemj par tām pirms to paziņošanas Eiropas Savienības institūcijām.

185.[4] Eiropas lietu komisija var nosūtīt Latvijas Republikas oficiālās nostādnes, kā arī Eiropas Savienības likumdošanas priekšlikumus un citus Eiropas Savienības institūciju dokumentus izskatīšanai un atzinuma sniegšanai citām Saeimas komisijām.

(28.10.2004. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 26.11.2004.)

185.[5] *(Izslēgts ar 28.10.2010. likumu, kas stājas spēkā 11.11.2010.)*

VIII. FRAKCIJAS, POLITISKIE BLOKI UN FRAKCIJU PADOME

186. Ne mazāk kā pieci viena nosaukuma deputātu kandidātu saraksta deputāti var izveidot frakciju. Viena nosaukuma deputātu kandidātu saraksta deputāti var izveidot tikai vienu frakciju un nevar iestāties citā frakcijā.

(11.06.2009. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2009. Panta jaunā redakcija stājas spēkā 02.11.2010. Sk. pārejas noteikumu 8.punktu)

187. (1) Darba tiesiskās attiecības ar frakcijas darbinieku nodibina un izbeidz Saeimas Administrācijas ģenerālsekretārs pēc frakcijas vadītāja priekšlikuma saskaņā ar Darba likuma noteikumiem.

(2) Darba līgumu slēdz uz vienu no šādiem termiņiem:

1) uz frakcijas darbības periodu attiecīgās Saeimas pilnvaru laikā;

2) uz noteiktu laiku, kas nav īsāks par sešiem mēnešiem, un šo darba līgumu var pagarināt. Ja frakcijas darbība izbeidzas pirms noslēgtā darba līguma termiņa, frakcijas darbinieka darba līgums izbeidzas ar dienu, kad frakcija izbeidz darbību.

(3) Saeimas Administrācijas ģenerālsekretārs pēc frakcijas vadītāja priekšlikuma var uzteikt darba līgumu ar frakcijas darbinieku jebkurā laikā, nenorādot uzteikuma iemeslus.

(02.11.2006. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 15.10.2015. un 29.05.2025. likumu, kas stājas spēkā 25.06.2025. Sk. pārejas noteikumu 18. punktu)

188. Atsevišķas frakcijas var apvienoties politiskajos blokos.

(06.05.1996. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 28.10.2010. likumu, kas stājas spēkā 11.11.2010.)

189. Par frakciju un politisko bloku sastāvu un visām pārmaiņām tajā nekavējoties jāpaziņo Prezidijam.

190. Prezidijs, frakcijas un politiskie bloki izveido Frakciju padomi, kura noskaidro un saskaņo frakciju un politisko bloku darbību un taktiku Saeimā un komisijās, kā arī nokārto kopā ar Prezidiju 23. panta 4. punktā minētās lietas.

191. Katra frakcija vai politiskais bloks deleģē uz Frakciju padomi vienu pārstāvi.

192. Frakciju padomes atzinumiem ir ieteikuma raksturs, un frakcijām vai politiskajiem blokiem tie nav saistoši. Tomēr frakcijām vai politiskajiem blokiem, kuri nepiekrīt sava pārstāvja atzinumam Frakciju padomes sēdē, par to jāpaziņo Prezidijam līdz Saeimas nākamās sēdes sākumam.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 07.10.1998. likumu, kas stājas spēkā 03.11.1998.)

193. (1) Frakciju padomes sēžu darba kārtību noteic un sēdes sasauc Prezidijs. Sēdes vada Saeimas priekšsēdētājs vai viņa biedrs.

(2) Frakciju padomes darba kārtību var papildināt vai grozīt, ja to prasa vismaz viena piektdaļa Frakciju padomes locekļu.

(3) Frakciju padomes sēdes jāsasauc, ja to prasa padomes locekļi, kas pārstāv vismaz vienu piektdaļu no Saeimas sastāva.

194. Saeimas pilnvaru laikam beidzoties, Saeimas frakciju, politisko bloku un Frakciju padomes dokumentārie materiāli nododami Saeimas arhīvā.

VIII.[1] DEPUTĀTU GRUPAS

(Sadaļa 06.05.1996. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.06.1996.)

194.[1] Ne mazāk kā trīs deputāti var izveidot deputātu grupu sadarbības veicināšanai ar citu valstu parlamentiem vai citu ar deputāta darbību saistītu interešu apmierināšanai.

194.[2] Par deputātu grupas izveidošanu, kā arī grozījumiem tās sastāvā deputātu grupas locekļi paziņo rakstveidā Prezidijam.

194.[3] Deputātu grupas vadītāju no sava vidus ievēlē tās locekļi.

194.[4] Deputātu grupām atsevišķs finansējums netiek piešķirts.

IX. DEPUTĀTA PALĪGS

195. (1) Katram deputātam var būt ne vairāk kā divi palīgi, kas tiek atalgoti no valsts budžeta, bet divu deputāta palīgu atalgojuma summa nedrīkst pārsniegt summu, kas paredzēta viena palīga algošanai.

(2) Deputāta palīga uzdevums ir kārtot visus ar deputāta darbību saistītos organizatoriskos, tehniskos, konsultatīvos un citus jautājumus.

196. Deputāta palīga pienākums ir:

1) sekmēt deputāta darbību Saeimā un tās komisijās;

2) uzklausīt vēlētāju ierosinājumus un sūdzības, izskatīt vēlētāju iesniegumus;

3) kārtot sadarbībā ar pašvaldību, kā arī uzņēmumu un organizāciju vadītājiem jautājumus, kas saistīti ar vēlētāju pieņemšanu;

4) organizēt deputāta un vēlētāju tikšanās (sapulces);

5) nodrošināt deputātu ar darbam nepieciešamo informāciju un uzziņām;

6) pieņemt vēlētājus vēlētāju pieņemšanu starplaikā un pēc deputāta norādījuma risināt ierosinātos jautājumus ar amatpersonām vai iestādēm;

7) noskaidrot vēlētāju viedokli par Saeimas un deputāta darbību;

8) informēt vēlētājus pēc deputāta norādījuma;

9) kārtot ar deputāta darbību saistītos saimnieciskos un tehniskos jautājumus;

10) kārtot deputāta lietvedību.

197. Deputāta palīgam deputāta uzdevumā ir tiesības būt klāt Saeimas komisiju atklātajās sēdēs.

(07.10.1998. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 03.11.1998.)

198. (1) Darba tiesiskās attiecības ar deputāta palīgu nodibina un izbeidz Saeimas Administrācijas ģenerālsekretārs pēc deputāta priekšlikuma saskaņā ar Darba likuma noteikumiem.

(2) Darba līgumu slēdz uz vienu no šādiem termiņiem:

1) uz deputāta pilnvaru laiku;

2) uz noteiktu laiku, kas nav īsāks par sešiem mēnešiem, un šo darba līgumu var pagarināt. Ja deputāta pilnvaras izbeidzas pirms noslēgtā darba līguma termiņa, deputāta palīga darba līgums izbeidzas ar dienu, kad izbeidzas deputāta pilnvaras.

(3) Saeimas Administrācijas ģenerālsekretārs pēc Saeimas deputāta priekšlikuma var uzteikt darba līgumu ar deputāta palīgu jebkurā laikā, nenorādot uzteikuma iemeslus.

(02.11.2006. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 15.10.2015. un 29.05.2025. likumu, kas stājas spēkā 25.06.2025. Sk. pārejas noteikumu 18. punktu)

199. Deputātam ir tiesības palīgam paredzēto atalgojumu vai daļu no tā izlietot līgumdarbu samaksai.

200. Saeimas Administrācija deputāta palīgam izsniedz vienota parauga apliecību.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 07.10.1998. un 15.10.2015. likumu, kas stājas spēkā 27.10.2015.)

Pārejas noteikumi

(13.12.2007. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 23.12.2007.)

1. No 2008.gada 1.janvāra līdz 2008.gada 31.decembrim, piemērojot 12.panta pirmās daļas otro teikumu, otro, trešo un ceturto daļu, kā arī 14.panta otro daļu, izmantojams Centrālās statistikas pārvaldes oficiālajā statistikas paziņojumā publicētais sabiedriskajā sektorā strādājošo vidējās darba samaksas apmērs 2006.gadā, šim darba samaksas apmēram piemērojot koeficentu 1,1.

2. No 2009.gada 1.janvāra līdz 2009.gada 31.decembrim, piemērojot 12.panta pirmās daļas otro teikumu, otro, trešo un ceturto daļu, kā arī 14.panta otro daļu, izmantojams Centrālās statistikas pārvaldes oficiālajā statistikas paziņojumā publicētais sabiedriskajā sektorā strādājošo vidējās darba samaksas apmērs 2007.gadā, šim darba samaksas apmēram piemērojot koeficientu 0,812.

(11.12.2008. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 24.12.2008.)

3. Līdz Saeimas Sabiedrisko attiecību biroja darba uzsākšanai Saeimas Iesniegumu birojs sniedz Saeimas Mandātu, ētikas un iesniegumu komisijai informāciju par iesniegumiem, kas saņemti Saeimas Iesniegumu birojā, un par to izskatīšanu Saeimas frakcijās un komisijās.

(11.12.2008. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 24.12.2008.)

4. No 2009.gada 1.jūlija līdz 31.decembrim deputāta amata alga, kas noteikta atbilstoši Saeimas kārtības ruļļa 12.panta pirmās daļas trešajam teikumam, samazināma par 20 procentiem.

(18.06.2009. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2009.)

5. No 2009.gada 1.jūlija līdz 31.decembrim vienreizējo pabalstu, kas paredzēts Saeimas kārtības ruļļa 13.panta trešajā daļā, izmaksā vienas vidējās mēnešalgas apmērā.

(11.06.2009. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2009.)

6. No 2009.gada 1.jūlija līdz 31.decembrim kompensācija, kas noteikta atbilstoši Saeimas kārtības ruļļa 14.panta otrās daļas 2.punktam, samazināma par 20 procentiem, bet kompensācija, kas noteikta atbilstoši 14.panta 3.punktam, samazināma par 30 procentiem.

(11.06.2009. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2009.)

7. No 2009.gada 1.septembra līdz 31.decembrim kompensācija, kas noteikta atbilstoši Saeimas kārtības ruļļa 14.panta otrās daļas 1.punktam, samazināma par 20 procentiem.

(11.06.2009. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2009.)

8. Saeimas kārtības ruļļa 186.panta jaunā redakcija stājas spēkā ar 10.Saeimas sanākšanu.

(11.06.2009. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2009.)

9. No 2009.gada 1.jūlija līdz 31.decembrim atlīdzība par piedalīšanos Saeimas komisiju darbā, kas noteikta atbilstoši Saeimas kārtības ruļļa 12.panta trešajai daļai, samazināma par 20 procentiem.

(18.06.2009. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2009.)

10. 2009.gadā Saeimas darbinieku skaita samazināšanas gadījumā priekšrocības palikt darbā ir tiem darbiniekiem, kuriem ir labāki darba rezultāti un augstāka kvalifikācija. Ja darbinieku darba rezultāti un kvalifikācija būtiski neatšķiras, priekšrocības palikt darbā ir tam darbiniekam, kuram nav cita pastāvīga ienākuma avota. Ja darbiniekam nav cita pastāvīga ienākuma avota, priekšrocības palikt darbā nosaka saskaņā ar Darba likumu. Par pastāvīgu ienākuma avotu šā punkta izpratnē tiek uzskatīta:

1) darba vai amata pienākumu pildīšana pie cita darba devēja, ja par to noteiktā mēnešalga (mēneša amatalga, darba alga) ir vienāda ar minimālo mēneša darba algu vai lielāka un rīkojumā vai līgumā noteiktais darba vai amata pienākumu pildīšanas termiņš ir ilgāks par trim mēnešiem;

2) vecuma pensija vai izdienas pensija, ja personai saskaņā ar likumu ir tiesības uz šādu pensiju, neatkarīgi no tā, vai šī pensija tiek saņemta.

(16.07.2009. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 25.07.2009.)

11. 2009.gadā Saeimas darbiniekam, kuram atlaišanas pabalsts izmaksājams saskaņā ar Darba likuma 112.pantu, atlaišanas pabalsts izmaksājams šādā apmērā:

1) viena mēneša vidējās izpeļņas apmērā, ja darbinieks bijis nodarbināts mazāk nekā 10 gadus;

2) pusotra mēneša vidējās izpeļņas apmērā, ja darbinieks bijis nodarbināts vismaz 10 gadus.

(16.07.2009. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 25.07.2009.)

12. No 2010.gada 1.janvāra līdz 2010.gada 31.decembrim, piemērojot šā likuma 12.panta pirmās daļas otro un trešo teikumu, otro, trešo un ceturto daļu, 13.panta trešo daļu, kā arī 14.panta otro daļu, atlīdzība izmaksājama tādā pašā apmērā, kāds bija spēkā 2009.gada 31.decembrī.

(10.12.2009. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2010.)

13. Grozījumi šā likuma 149.panta pirmajā daļā attiecībā uz Saeimas pastāvīgo komisiju skaita un nosaukuma maiņu un 149.panta ceturtā daļa, kā arī grozījums 184.pantā attiecībā uz vārdu "pēc Saimnieciskās komisijas priekšlikuma" izslēgšanu stājas spēkā 2012.gada 1.aprīlī.

(19.01.2012. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 02.02.2012.)

14. Šā likuma 5.^{4} nodaļa stājas spēkā vienlaikus ar grozījumiem Valsts kontroles likumā, kurā noteikts Valsts kontroles pienākums sniegt Saeimai rakstveida ziņojumu par Valsts kontroles darbu un ziņot par savu darbu Saeimas sēdē.

(16.10.2014. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 04.11.2014.)

15. Pēc šā likuma 118.^{4} panta spēkā stāšanās pirmais Ministru kabineta ziņojums par paveikto un iecerēto darbību valsts valodas saglabāšanai, aizsardzībai, attīstīšanai un ietekmes palielināšanai iesniedzams Saeimai līdz 2025. gada 15. septembrim.

(27.02.2025. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 28.03.2025.)

16. Šā likuma 23. panta pirmās daļas 11. un 12. punkts stājas spēkā 2025. gada 1. oktobrī.

(29.05.2025. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 25.06.2025.)

17. Šā likuma 23. panta pirmās daļas 13. punkts, 160.^{1} pants un grozījums 163. panta otrās daļas 2. punktā stājas spēkā 2026. gada 1. septembrī. Saeimas Administrācija līdz 2026. gada 31. augustam nodrošina droša videokonferences rīka izstrādi.

(29.05.2025. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 25.06.2025.)

18. Darba līgums, kas noslēgts ar Prezidija locekļa biroja vadītāju, padomnieku, konsultantu vai administratoru, frakcijas darbinieku vai deputāta palīgu līdz dienai, kad stājas spēkā attiecīgi grozījumi šā likuma 23. panta trešajā daļā, kā arī 187. un 198. pantā, uz savstarpējas vienošanās pamata grozāms viena mēneša laikā pēc attiecīgo likuma normu grozījumu spēkā stāšanās dienas.

(29.05.2025. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 25.06.2025.)

19. Šā likuma 114.^{1} pantā minēto paskaidrojošā ziņojuma sagatavošanas kārtību Prezidijs nosaka līdz 2025. gada 1. oktobrim. Atbildīgā komisija paskaidrojošo ziņojumu sagatavo par tiem likumiem, kurus Saeima pieņēmusi pēc 2026. gada 1. janvāra.

(29.05.2025. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 25.06.2025.)

20. Grozījums šā likuma 149. panta pirmās daļas 17. punktā attiecībā uz Ilgtspējīgas attīstības komisijas nosaukuma maiņu stājas spēkā līdz ar 15. Saeimas sanākšanu.

(29.05.2025. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 25.06.2025.)

21. Grozījums šā likuma 185. panta pirmajā daļā un trešā daļa stājas spēkā 2026. gada 1. janvārī.

(29.05.2025. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 25.06.2025.)

22. Grozījumi šā likuma 14. un 19. pantā stājas spēkā vienlaikus ar attiecīgiem grozījumiem Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likumā.

(22.10.2026. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 31.10.2026. Minētie grozījumi tiks iekļauti likuma redakcijā uz attiecīgu grozījumu Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likumā spēkā stāšanās dienu)

23. Grozījumi šā likuma 26. un 31. pantā stājas spēkā līdz ar 15. Saeimas sanākšanu.

(22.10.2026. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 31.10.2026.)

Likums stājas spēkā ar 1994. gada 1. septembri.

Likums Saeimā pieņemts 1994. gada 28. jūlijā.

Valsts prezidents G.ULMANIS

Rīgā 1994. gada 18. augustā

Saeimas kārtības ruļļa
pielikums

Saeimas deputātu ētikas kodekss

(02.03.2006. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 27.02.2025. un 29.05.2025. likumu, kas stājas spēkā 25.06.2025.)

1. Saeimas deputātu ētikas kodeksa (turpmāk — Ētikas kodekss) mērķis ir iedibināt augstus uzvedības standartus un tādējādi vairot sabiedrības uzticēšanos Saeimai.

2. Ētikas kodekss ir vienlīdz saistošs visiem Saeimas deputātiem.

3. Ētikas kodekss ir Saeimas darba organizācijas sastāvdaļa. Tas ietver deputāta profesionālās ētikas principus, normas un ieteikumus, kas jāievēro attieksmē pret darbu, savstarpējā saskarsmē, kā arī attiecībās ar citām institūcijām un sabiedrību.

4. Deputāts godprātīgi ievēro Saeimas deputāta svinīgajā solījumā pausto apņemšanos.

5. Deputāts ciena un vienmēr ievēro Satversmi, Saeimas kārtības rulli un citus normatīvos aktus.

6. Deputāts ir morāli atbildīgs par savu rīcību (runām, balsojumiem u.c.).

Deputāts nevar aizbildināties ar valdības pārstāvju, partiju vai citu personu spiedienu, lai attaisnotu balsojumu pret savu sirdsapziņu.

Deputāts atzīst savas kļūdas un cenšas labot tās.

7. Deputāts publiskos izteikumos izvairās no vārdiem, žestiem un citādas rīcības, kas var būt aizskaroša, kā arī nelieto apvainojošus vai ar Saeimas cieņu nesavienojamus izteicienus; deputāts balstās uz faktiem, to godīgu interpretāciju un argumentāciju.

8. Deputāts nelieto tādus izteikumus un neatbalsta tādu rīcību, ko var uztvert kā aicinājumu uz pretlikumīgu darbību.

Deputāts respektē cilvēktiesības un argumentācijai neizmanto atsaukšanos uz sava oponenta rasi, dzimumu, ādas krāsu, tautību, valodu, reliģisko pārliecību, sociālo izcelsmi vai veselības stāvokli.

9. Deputāts nepieļauj personisko un valsts interešu konfliktu un izvairās no situācijām, kas sabiedrībā var radīt aizdomas par šāda konflikta pastāvēšanu.

Deputāts nepieņem privātu uzaicinājumu un nepiedalās pasākumā vai izvairās no citādas situācijas, ja sakarā ar to var rasties aizdomas par viņa interešu konfliktu vai Saeimas prestiža pazemināšanu.

10. Deputāts atturas no iesaistīšanās parlamentārās izmeklēšanas komisijās, ja izmeklējamā joma un periods ir saistīti ar viņa darbību.

11. Deputāts neizmanto savu stāvokli, lai prettiesiski ietekmētu valsts un pašvaldību institūciju lēmumus.

12. Konfidenciālu informāciju, kuru deputāts ieguvis kā amatpersona, viņš neizmanto savās paša vai ar viņu saistītu

personu privātajās interesēs.

13. Deputāts pēc iespējas racionālāk lieto viņam piešķirto mantu un līdzekļus.

14. Deputāts Saeimā uzturas darba videi piemērotā apģērbā un pienācīgā izskatā. Sabiedriskās vietās deputāts neuzturas alkohola vai psihoaktīvo vielu reibumā vai klaji nepiedienīgā izskatā.

15. Deputāts pakļaujas sabiedrisko kārtību uzturošo amatpersonu likumīgām prasībām.

16. Deputāts ir pieklājīgs pret Saeimas, citu valsts un pašvaldību iestāžu darbiniekiem un ikvienu sabiedrības locekli.

17. Deputāts pastāvīgi izglītojas, apgūst savas valsts un citu valstu demokrātijas un politiskās kultūras pieredzi.

18. Deputāts izkopj savu runas un valsts valodas prasmi. Saeimas telpās deputāti savstarpēji un saziņā ar Latvijas sabiedrību lieto valsts valodu. Deputāts nepieļauj rīcību, kas var radīt šaubas par latviešu valodas nozīmību.

19. Deputāts atturas no pašmērķīgas izrādīšanās Saeimas tribīnē.

20. Savā personiskajā dzīvē deputāts nedara neko tādu, kas grautu Saeimas prestižu vai radītu šaubas par viņa spēju godprātīgi veikt deputāta pienākumus.

21. Deputāts uztur pastāvīgu un atklātu saikni ar sabiedrību.

22. Deputāts ir atsaucīgs attieksmē pret sabiedrību un plašsaziņas līdzekļu pārstāvjiem.

23. Deputāts neizvairās no atbildēšanas uz jautājumiem, izņemot jautājumus, kuri skar konfidenciālu informāciju vai viņa privāto dzīvi.

© Oficiālais izdevējs "Latvijas Vēstnesis"